PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XII СЕРПЕНЬ - ВЕРЕСЕНЬ, 1971 ЧИСЛО 8 - 9

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XII СЕРПЕНЬ - ВЕРЕСЕНЬ, 1971 Ч. 8-9

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 8-9 AUGUST - SEPTEMBER, 1971 VOL. XII

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$5.00
Передплата до інших країн	5.00
Поодиноке число	.50

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg 4, Man.

Subscription in Canada	$5.00
Subscription in other countries	5.00
Single copy	.50

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg 4, Man.

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧАМ:

Не поміщені дописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначеним застереженням. На зворот фотографій, надісланих для виробу кліше треба заадресувати коверту, наклеїти вартість поштових марок і вислати разом з фотографіями.

НА ОБКЛАДИНЦІ: Василь Стефаник, фрагмент з фото 1903 р.

В ЦІМ ЧИСЛІ

Р. Качурівський — Земля Стефаника	1
Редакційна — На сорок-пятирічній стійці	1
Ювіл. Комітет — Звернення	2
о. Т. Міненко — На порозі нового шкільного року	3
Важливі рішення з'їзду	5
Михайло Гуць — До 100-річчя від дня народження Василя Стефаника	8
Василь Стефаник — Дорога	11
Василь Стефаник — Моє слово	12
Марія Козак — Із спогадів піонерки	13
(M. G.) — Policy Conference of Eastern Canada...	15
Anna Tillenius — Living Bronze	16
Наталія Кібець — Етнографічний склад українського населення	18
Н. Н. — Пані Анна Романович відзначена Жінкою Року	21
Відділ для дітей	22
Громадська і родинна хроніка	23
Річні звіти відділів	28
Музей Східньої Канади — Українська вишивка	31
Домашне господарство	32
Виказ пожертв на Музейну Фундацію	32
З окружного з'їзду в східній Канаді	33
Памятник найдорожчим	33
При праці для „Променя" (обкладинка)	34

ОДЕРЖАНІ КНИЖКИ

Ніка Мудрик-Мриц — Вогник. Вірші для дітей. Ілюстрована. Видання Пластового Музею. Клівленд, 1971.

Володимир Біляїв — Поліття. Поезії. Видавництво Київ. Філаделфія, Па., 1970.

Orysia Prokopiw — An Introduction to Lesya Ukrainka. Publ. by The Ukrainian Women's Ass'n of Canada — Olha Basarab branch. Calgary, Alta, 1971.

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ВИБРАНІ ТВОРИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ — Видання КУК англомовне	$7.50
УКРАЇНЦІ В КАНАДІ — О. Войценко (англомовне)	$7.50
50-річчя ЗДОБУТТЯ ГРОМАДСЬКИХ ПРАВ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ — Др. Г. Яніщевська	$0.75
МИСТЕЦЬКА КНИЖКА (укр. народні вишивки і взори)	$4.00
МИСТЕЦЬКІ СКАРБИ УКР. ВИШИВОК — С. Стечишин	$1.75
ТРИ СИЛЬВЕТКИ — Л. Білецький	$1.50
У ГОРАХ КАРПАТАХ — М. Ломацький	$3.50
ГОМІН ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДАВНИНИ — М. Ломацький	$3.50
БЛИСКУЧА ЗОРЯ — Митрополит Іларіон	$0.50
Я ВЕРНУСЯ — О. Крамар	$0.50
ОСТАННІЙ ПРОРОК — Л. Мосендз	$6.00
УКРАЇНСЬКІ ХРЕСНІ ІМЕНА — Р. Ґаук	$1.00
НАВЧАЙМО ДІТЕЙ СВОЇХ УКР. МОВИ — Митрополит Іларіон	$0.20
РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТИ Л. УКРАЇНКИ — Н. Когуська	$0.50
УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — М. Пастернакова	$3.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ — в твердій оправі	$2.50
— в м'якій оправі	$1.50
ПРОГРАМА НАВЧАННЯ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ	$1.50
ПРОГРАМА НА РІЗДВ'ЯНИЙ КОНЦЕРТ	$1.00
ПРОГРАМА НА ДЕНЬ МАТЕРІ	$1.50
ПРОГРАМА НА СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ Л. УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ	$1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК	$2.00
ПРОГРАМА НА СВЯТО КНИЖКИ	$1.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

620 Spadina Ave.

Toronto 179, Ont.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XII СЕРПЕНЬ - ВЕРЕСЕНЬ, 1971 Ч. 8 - 9

На сорок-пятьрічній стійці

З нагоди з'їзду в Саскатуні

В перших днях липня ц. р. місто Саскатун в провінції Саскачевану — колиска Союзу Українок Канади — зустрічало і провожало своїх близьких, далеких і дорогих гостей — членок організації, яка сорок п'ять років тому вийшла на шлях громадської служби — втілення ідеалу українства у вільному світі.

„На шлях я вийшла ранньою весною,
І тихий спів несмілий заспівала".

Це Леся Українка, з якою ми ідеологічно поєднані, а особливо в цьогорічнім З'їзді в Саскатуні, в соті роковини народження поетки.

На шлях народної праці ми вийшли на зарінку нашого життя в Канаді; вийшли на нез'орану громадську ниву з голими руками, самі матеріяльно не забезпечені, але з гарячим бажанням жити повним життям і творити культурні вартости.

Широка наша громадська нива сьогодні, з кожним з'їздом, з кожним роком вона зростала і побільшувалась. Скільки гарячих бажань ми вилили і перетопили їх в діло, скільки краси, сили, любові і віри крилось в нашій душі — віри у творчу працю, віри в ідеал, без якого життя було б порожнім, сірим і духово убогим.

Хай за конкретний доказ послужить нам те, що на 34-тий наш З'їзд в Саскатуні, з'їхались членки, які в той час, коли формувався Союз Українок 1926 року — одні були маленькими дівчатками, інші ще не народжені. Не багато лишилось тих, що клали перші основи, але організація як ідея, як і нарід невмирущі.

Відбутий в Саскатуні З'їзд знов приніс нам нові завдання — нові обов'язки, поширив поле нашої діяльности: З важливіших резолюцій, які поміщені в цім числі ми побачимо, що Союз Українок Канади стає поруч Ради Української Школи, виявляючи їй свою співпрацю на цій найважливішій ділянці нашого життя; З'їзд остаточно закріплює давню мрію — мати свій власний будинок на Музей Союзу Українок Канади.

Сліди нашого З'їзду в Саскатуні ще такі свіжі, недавні, теплі ще ніхто з делеґаток не мав нагоди звітувати в себе, бо роз'їхались після цього — одні на дозвілля для відпочинку, інші до господарської праці дома, а ще інші долали далекі дороги — через море, в Україну, щоб ступивши на землю батьків відчути її, матір нашу, її болі, її потреби, її радощі...

І ось з початком вересня відкриються двері наших громадських установ, дітвора заповнить рідні школи і членки Союзу Українок Канади поспішать до своїх обов'язків, стануть на своїх місцях, щоб дальше з любов'ю і посвятою нести свій труд, збагачувати свою громадську ниву новими здобутками.

А ми тимчасом привітаймо провід нашої організації — уступившому в Торонті — честь і слава за провід, а обраному в Едмонтоні — багато успіхів в намічених плянах на довгі роки.

Роман Качурівський

ЗЕМЛЯ СТЕФАНИКА

Немає слів: німіє захват, —
в очах підводиться органно
земля, де головою в захід
лежить замислений Стефаник.

Замислений, мов неба вигин,
неначе лунь, білоголовий,
рукою з праведної книги
листки розвіює кленові.

І каже: — Пам'ять то о давнім...
І котиться по впалих лицях
сльоза сувора і печальна,
і губиться в правічних висях...

ЗВЕРНЕННЯ

До Українських Отців Духовних, Композиторів, Дириґентів і всіх людей доброї волі

З благословення Собору Єпископів і згідно з рішенням Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді, в місяці жовтні цього року Українська Греко-Православна Церква в Канаді буде врочисто відзначати 50-ліття Першого Собору Української Автокефальної Православної Церкви, який відбувся в жовтні 1921 року в Києві. Для цього був покликаний Всеканадійський Ювілейний Комітет, якому доручено вложити програму Ювілейних Святкувань та взагалі поробити всі потрібні зарядження для гідного відзначення цієї важливої історичної події в житті Українського Народу та його Рідної Церкви.

Щоб роковини славного відродження Української Автокефальної Православної Церкви в Україні відзначити не лише словом, але також гідним і корисним ділом, — Ювілейний Комітет рішив видати **ЗБІРНИК УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВНИХ ТВОРІВ,** який вийде за редакцією загально відомого дослідника української церковної музики — **Павла Маценка,** доктора музично-педагогічних наук.

Знаємо, що від часу відродження Української Автокефальної Православної Церкви та впродовж її страдального шляху, по всій Україні відбувалися Богослуження в українській мові. Знаємо також, що такі наші славні духовні композитори як Микола Леонтович, о. Кирило Стеценко, Петро Гончарів, Пилип Козицький, Михайло Вериківський, Яків Яциневич, Михайло Гайдай, Яків Степовий написали нові музичні твори для різних Богослужень з українським текстом київського перекладу. Крім названих тут композиторів певно були ,або й ще є в живих інші композитори української церковної музики ,твори яких ми також бажали б включити до Збірника, але на жаль їх не маємо. Тому звертаємося цією дорогою до всіх тих, які могли б допомогти нам у цьому, з такою просьбою:

1. Якщо знаєте якого композитора або композиторів, яких ми вгорі не назвали, просимо подати нам їхні імена й прізвища та коротеньку біографію. А коли маєте якісь з їх творів, просимо їх переписати й вислати нам, або вислати оригінали, а ми тут їх скопіюємео й повернемо оригінали назад.

2. Нам напевно відомо, що чимало духовних творів написав композитор Яків Степовий (Якименко), але ми не можемо їх дістати. Як хтось їх має, просимо прислати, а ми, зробивши копію ,оригінали повернемо.

3. Взагалі, просимо не обминути ні одного знаного Вам композитора, чи славного дириґента тих часів; напишіть про них, або подайте адреси людей, які могли б про них щось знати.

Ювілейний Комітет цим проголошує, що певні твори названих вгорі композиторів будуть видані в скорому часі; додаткові ж твори, яких не маємо, але які будуть нам вчасно прислані, будуть відповідно переглянуті і покласифіковані й будуть включені до Збірника.

Всі дані про композиторів, коли б навіть не було тепер їх творів, будуть відповідно впорядковані й записані до історії нашої музичної культури, а в цьому випадкові до історії церковної музики.

Було б також доцільним знати про імена найкращих перекладачів церковно-слов'янських богослужбових текстів на українську мову, які жили поза Києвом.

Імена всіх тих, які будь-чим причиняться до видання Збірника Церковної Музики, будуть згадані в тому ж Збірнику із зазначенням, чим саме вони прислужилися.

Просимо всіх, до кого це відноситься, не відмовити нашій просьбі й відізватись на неї якнайскоріше.

Листи та матеріяли надсилати на адресу:

JUBILEE COMMITTEE
Consistory of Ukrainian
Greek-Orthodox Church of Canada,
7 St. John's Ave.
Winnipeg 4, Man., Canada.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ ВІДЗНАЧЕННЯ 50-ЛІТТЯ ВІДРОДЖЕННЯ УАПЦеркви В УКРАЇНІ.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Провінційний З'їзд Східної Екзекутиви Союзу Українок спільно з складовими організаціями Союзу Українців Самостійників відбудеться в днях 15, 16 і 17-го жовтня, 1971 р. в Катедрі Св. Володимира, 404 Беторст вул., Торонто, Онт.

Просимо членок і всіх зацікавлених масово прибути на з'їзд.

До побачення на з'їзді.

Пров. Екзекутива Союзу Українок у Виндзорі:
М. Телеґа, голова **І. Римар,** секретар

о. Т. Міненко

На порозі нового шкільного року

Гаряче літо відходить у спогад. Всі наші турботи, як провести нам і нашим дітям літо вже минули. Тепер вже інші турботи. Кожна мама готує своїх дітей до школи. Дбайливо виряжає кожного ранку. Хочеться, щоб кожне було чисто вдягнене не гірше, як і діти інших батьків.

Ось так виряжаючи своїх дітей до школи, при тому ми також застановляємось, що вдійсності ми хочемо, щоб вони винесли з тієї школи, чого навчилися! Чи застановляємось ми над тим чим вони будуть як вивчаться. Безсумніву, що всі батьки чекають найкращого від своїх дітей. Одначе, на всі ці питання ми нині дістаємо різні відповіді. Давніше, наші батьки і діти дуже просту давали відповідь — посилали до школи, щоб вивести в люди. Нині для нас це вже незрозуміла і відстала фраза. Дуже часто ми можемо почути — щоб наші діти мали краще чим ми мали. Щоб кращі мали можливості в житті. І дійсно, вони це мають і може мають занадто багато. Багато скаже ще, щоб осягнули добрий фах і заробляли багато грошей. З доброю працею, а ще кращим заробітком ми уявляємо все всі блага сучасного добробутного життя — вигідна і гарна хата, найновіше авто, гарне устаткування, одежа по останній моді.

Але чи у всьому цьому є суть нашого життя? Чи розкішне і сите життя лише потрібне людині і більше ніщо не є важливе для неї і більш нічого їй є непотрібне? До речі, не треба бути дуже вченим, щоб додому приносити багато грошей. Про це вже несоромлячись говориться і по школах. Будучи засліплені сучасною „істиною" — хто багатий той і мудрий та всесильний, **ми вже не звертаємо уваги на духовий розвиток таки наших власних дітей.** Часто навіть не бажаємо нашим дітям мудрости, але багатства. Часто за своїми турботами, а головно, щоб ще більше придбати маєтку, як ми маємо **не звертаємо нашої уваги на виховання наших дітей.** Ми навіть не підозріваємо, що ми занедбуємо найголовніший наш обов'язок, як батьків — виховання наших дітей, якими поблагословив нас Бог. Частенько буває, що сліпо скидаємо цей обов'язок з себе у кращому випадку на випадкових людей, а в гіршому, на вулицю. Таким чином стаються дуже прикрі наслідки.

В природі людини є, що вона переходить дитячі і юнацькі роки, коли її розвиток проходить під наглядом найперше, очевидно батьків та оточуючих обставин. Який цей нагляд, яка наука в цьому періоді, така буде майбутня людина. Такий уже закон і його не всилі змінити, хіба що можна злегковажити. Як і у всьому, бувають випадки, але вони є рідкісні. Я знаю кілька прикладів, коли батьки занедбали обов'язок виховання своїх дітей. Діти попали під вплив оточення, нажаль під вплив радикально наставлених учителів, яких тепер так багато по школах. В наслідок цього діти не лише відчужилися від дому, але стали ворожими до світогляду своїх власних батьків. Цього ще було мало, вони втратили чисто родинні відносини. — Батько для дітей перестав бути батьком, а мати матір'ю. Таким чином батьки дали суспільстві безбатченків. На жаль такого трапляється багато в юнацькому віці. Свій власний світогляд людина має, або і немає, коли вона стала повнолітньою дозрілою. Світогляд підлітків — це вплив доброго чи злого оточення. Свобода підлітків, якщо на це батьки дозволяють, а це головно стається тоді коли самі батьки стають байдужі, часто-густо переходить у вередливі примхи, а то і сваволю.

Бувають часті випадки, що деякі діти наших земляків падають жертвою зла, що зі собою неначе повінь приносить сучасне розпатлане оточення. Сильніші духово діти і більш підготовані до життя не згинаються під впливом оточуючого зла, але слабші піддаються. Погоня за популярним і модним, хоч і скороминучим та вимога свободи дій у підлітків і є ознакою духовної слабости в дітей, а в батьків занедбання своїх обов'язків піклуватися і виховувати дітей. Батьки мусять звернути уваги, щоб діти духово розвивалися. Щоб в них витворювалися почуття духовних цінностей — людська гідність, почуття чести, пошана до чужого і свого, пошана до праці, відповідальність як в малому так і великому, любов не лише до себе, але до всього і всіх, почуття приналежности як родинної так і суспільної.

Педагоги всіх часів і напрямків у вихованні визнають, що на дітей має вплив дім, школа і церква. Коли буде щось з цього занедбане, тоді дитина виростає не вповні духово розвинена. Тепер ми часто зустрічаємось з учите-

лями по школах, які самі світоглядово невпорядковані і в своїх переконаннях часто мінливі. Коли батьки вдома занедбають виховання, дитина несвідомо піддається впливові такого вчителя. А який тоді наслідок? Знаю випадок, коли добрий і дуже здібний учень, яким батьки мало цікавилися, підпав під вплив такого вчителя. Після якогось часу розчарувався і в учителі, покинув школу, а навіть і батьківський дім. Пізніше, хоч і вдалося молодого юнака звернути з хибної дороги, але його життя було вже зруйноване. Він вже не міг того осягнути, на що мав попередньо великі можливості. В душі цього юнака залишився назавжди прихований жаль до батьків. Багато разів зустрічався з дорослими людьми, які за свої помилки молодих літ нарікали на своїх батьків. При цьому обіцяли, що вони не дозволять, щоб таке сталося з їхніми дітьми.

Наше канадське суспільство складається з різно-культурних елементів — англійського, французького, українського, німецького, італійського і ін. Кожна національна група має свою високу культуру, свою духовість. Кожна група дбає, щоб своїй молодій генерації дати якнайбільше зі своєї духовної скарбниці, щоб виросши стала вона повноцінною і вартісною людиною. Одначе, як в нас так і в інших етнічних групах багато тратиться і пропадає протікаючи через щілини канадської мозаїки в порожнечу. Ота порожнеча немає ніякої духової традиції, породжує безхребетний прошар суспільства, який у щоденному житті готовий на все. Він немає ніяких принципів життя, ані мети і лише намагається не попасти в руки поліції чи інших державних установ.

Отже, справа виховання дітей, їх майбутнього, а в даний момент їхня освіта, знання не можуть бути байдужими для батьків. Виховання не може бути залишене на призволяще, мовляв, нехай буде, як буде. Державна школа ставить своїм завданням дати дитині формальне знання не вмішуючись в духове, особливо релігійне виховання. Це є завдання родини і церкви. Таке розділення у питанні виховання гарантує свободу збереження духових і культурних надбань для кожного народу, але загально для суспільства є шкідливим, особливо для дітей байдужих батьків. Свідомі батьки з трепетом душі слідкують за своїми дітьми, цікавляться їхньої школою, а крім школи вписують ще й інші учбові-виховавчі заклади — організації, курси і різні лекції. Вони докладають всіх своїх зусиль, відмовляючи часто багато дечого собі, а навіть не мають належного відпочинку, а все дітям своїм помагають якнайширше розвинутися. Тут стає невід'ємною частиною для наших українських батьків передати все найкраще, що самі дістали від своїх батьків. Найперше віру свою православну, яка є основою нашої української духовости. Ніхто інший, а лише батьки можуть розкрити перед дитячою спостережливістю і цікавістю скарби нашої віри і духовости. Поруч з цим є мова, бо вона є голос душі. Яка мова, така і душа. Де між дитиною і батьками засобом порозуміння, комунікації є чужа мова, це вже свідчить, що там не все впорядку. Це вже сигнал, на який батькам треба звернути найпильнішу увагу, бо прийде небезпека. Якщо батьки до 5 - 6 років не навчили свою дитину говорити по українському, а пізніше не закріпили цього знання в українській школі, то нехай нікому не признаються, що мають рідних дітей. Вони вже їх не мають, хоч носять їхнє прізвище та будуть якийсь час на їхньому утриманню. Такі діти, вбільшості, духові переселенці. В майбутньому їм батьки не потрібні, хіба що чекатимуть на спадщину. Після смерти, такі діти забувають де й могила батьків. Батьки можуть зробити завіщання, щоб поставили пам'ятник, але заросте він бур'яном. Скільки такого сумного можна вже нині спостерігати? **І в цьому не винні діти, але їхні батьки,** не зважючи і на те, що ціле своє життя вони недоїдали і недосипали і все сладали маєток, щоб дітей вивчити і було що на чорну годину. І дійсно, багато здобули великі маєтки, що перейшли дітям у спадщину, але дійсний скарб, живу душу загубили. Наголошую справу знання своєї рідної мови не для того, що так годиться і випадає, але тому що це таки преважлива справа. В родині де засобом порозуміння є чужа мова, там порушений природній закон, закон даний Богом. Мова людини, це найбільше дарування Боже. Стративши свою мову родина вже пливе в дірявому кораблі через розбурхане життєве море. Знання мов і то досконало нині є не лише побажаним, але й необхідним, але будьмо дозрілими людьми і знаймо коли і де якою мовою говорити. Як на праці є необхідно говорити по англійському чи по французькому так само вдома необхідно говорити по українському. Звернімо увагу на змагання французів за прав своєї мови в Канаді. Якщо б ця справа була маловажна, непевно не зводи-

ВАЖЛИВІ РІШЕННЯ З'ЇЗДУ

В днях 1—4 липня 1971 року відбувся в Саскатуні, Саск. Крайовий З'їзд Союзу Українок Канади. Поки наспіне репортаж-звідомлення, подаємо до відома, що центральну управу Союзу Українок Канади, згідно з рішенням З'їзду перенесено з Торонто до Едмонтону.

В цім числі поміщуємо резолюції ухвалені на зїзді, склад новообраної управи, коротку біографічну довідку про теперішню голову Союзу Українок, пані Лесю Івасюк та привітального листа голови відділу ім. О. Кобилянської в Саскатуні пані Олі Андрущак.

Теперішна адреса централі:
UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
№2 10168—100 Street
Edmonton 15, Alberta

Всяке листування з централею, замовлення та інше просимо висилати на вище подану адресу.

РЕЗОЛЮЦІЇ 34-го З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

1. Учасниці 34-го З'їзду Союзу Українок Канади прилучуються до загального протесту Українців Канади проти негативного наставлення прем'єра міністра Канади дост. пана П'єра Трудо до ув'язнених діячів культури в Україні і визвольних змагань українського народу. Події останніх тижнів підкреслюють важливість зовнішніх зв'язків. З'їзд закликає членок, зокрема референток зовнішних зв'язків Союзу, пильно слідкувати за неточними і хибними відомостями в пресі про українські справи і події з українського життя і відразу їх спростовувати.

2. З'їзд стверджує, що Союз Українок Канади зберігає надалі вірність історичним традиціям українського народу, зокрема в житті Української Православної Церкви і віри і твердо стоїть на засадх затримання української мови в церкві.

3. У сторіччя з дня народження Лесі Українки З'їзд Союзу Українок Канади приймає за гасло слова Лесі Українки: „Погибель, або перемога, ці дві дороги перед нами"... Ці слова, як і цілу творічсть Лесі Українки можна і треба примінити до сучасних обставин. Нашою перемогою в сей час буде задержання української мови. З цієї нагоди З'їзд Союзу засилає сердечний привіт наймолодшій сестрі Лесі Українки пані Ізидорі Косач-Борисовій.

4. а) Учасниці З'їзду Союзу Українок Канади щиро вітають Союз Української Молоді Канади з його 40-літнім ювілеєм і висловлюють йому признання за пророблену працю та закликають шанувати наші національні надбання.

б) З'їзд Союзу Українок Канади вітає Український Вільний Університет в Мюнхені з нагоди 50-річчя його наукової праці.

в) З'їзд Союзу вітає новоіменовану катедру при відділі славістики на Саскачеванському Університеті в Саскатуні ім. проф. Симпсона очолену проф. Андрусишиним.

г) З'їзд Союзу Українок Канади вітає почесну голову Союзу пані Савелю Стечишин, висловлює їй глибоке співчуття з приводу болючої втрати мужа, бл. п. Юліяна Стечишина та бажає їй сили пронести дні жалоби і скріпленій духово, продовжувати працю.

5. Учасниці З'їзду Союзу стверджують потребу введення відомостей про вклад українців в розбудову Канади до підручників історії Канади у державних школах, як вже це зроблено в провінції Манітобі.

6. На основі визнання української мови як акредитованого предмету у вищих школах у деяких провінціях Канади, З'їзд закликає батьків доглянути, щоб молодь записувалася на курси української мови.

З'їзд стверджує важливість і конечність організування українських шкіл при церквах чи інших українських установах, як важливого, виховного чинника у збереженні української ідентичности. З'їзд Союзу приєднується до постанов РУШ і закликає членок до всебічної праці на полі шкільництва.

8. З'їзд стверджує необхідність збереження історичних і культурних цінностей українського народу і закликає членство і все громадянство підтримати Музейну Фундацію Союзу Українок щедрими пожертвами, з метою набуття власного будинку для Музею Союзу Українок Канади.

лося стільки затяжної боротьби в Канаді.

Отже, завданням батьків є передати нашому молодому поколінню українські духові скарби. Застановімось над цим, коли висилаємо своїх дітей до школи. Цікавмося своїми дітьми — чого вони навчаються і як.

9. З'їзд Союзу Українок Канади постановляє зробити всякі заходи з впливовими установами та через них домагатись гідного і людського трактування жінки в Україні, яка стала жертвою тоталітарного совєтського режиму.

10. З'їзд закликає членство до плекання ідейности, самопожертви і гордости зі своєї приналежности до організації Союзу Українок Канади.

— — — —

Привіт голови відділу ім. О. Кобилянської в Саскатуні, пані Андрущак, учасницям З'їзду в Саскатуні.

В нас сьогодні радісна хвилина,
Бо повернулась додому
Вся самостійницька родина,
Яка сорок вісім років тому
При Інституті старому,
Гурток освічених дівчат і жінок
Зродили зерно здорових думок.
Для організування жіноцтва дали початок.
Заснували СОЮЗ УКРАЇНОК.
Запалили СМОЛОСКИП,
Освітили нашу путь-дорогу
ІНІЦІЯТОРКАМ від нас шана і признання,
Та дяка Богу.

Сердечно вітаю вас всіх від славного Саскатунського відділу ім. О. Кобилянської. Передаю цей привіт від всіх присутних і не присутних членок, від відділу, який начислює около 225 завзято активних членок. Ми є дуже горді і тим більш приємніше, що нам припала та честь вітати Всеканадійський З'їзд в цім році, Саскачеванського святкування „повернення до дому", Saskatchewan Homecoming '71.

Повернули ви додому, до колиски нашої організації, щоб здати звіти з пророблєної праці та заразом промостити шлях на майбутнє. Сучасні питання, як ви вже всі чули, загрозливі. Стоїмо перед важливими проблемами:

— занепад української мови, між молодшою ґенерацією,

— загрожує нам до якоїсь міри асиміляція молодшого покоління,

— непокоять нас кличі модерного життя нашої молоді та інше.

Говорять нам деякі, що ми стали старомодні „олд фешонд". Дорогі членки, прийшов час, де ми мусимо, більш як коли, переглянути наші успіхи а головно невдачі і відновити наші цілі і засади, та стати твердо знова на сторожі нашої культури, традиції і звичаїв.

Дай Боже, щоб цей з'їзд допоміг розвязувати пекучі проблеми, які перед нами, щоб ми повернулись до нашої праці з конкретними плянами та розв'язкою певних проблем.

Святкуючи цього року 100-ліття з дня народження Лесі Українки, живім ідеями, якими жила і служила Леся ціле своє життя, а саме: любов'ю до краю, народу і його культури. Леся Українка кликала нас всіх цими словами, „Вставай, хто живий, в кого думка повстала, година до праці настала!" — щоб ми не мусіли ставити слова і питання цього кличу сьогодні — „Погибель, або перемога. Ці дві дороги перед нами..., тільки ПЕРЕМОГА — ЦЕ ОДИНОКА ДОРОГА!

— — — —

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ОБРАНА НА З'ЇЗДІ У САСКАТУНІ — 3-го липня, 1971 р.

Голова — Леся Івасюк, Едмонтон
Уступивша голова — Леся Хорош-Ґреґорі, Торонто
Заступниці голови — 1-ша Марія Ткачук, Саскатун
2-га Марія Сулима, Едмонтон
3-тя Наталка Фарина, Едмонтон
4-та Анна Мельник, Едмонтон
5-та д-р Ганна Янішевська, Торонто
Рекордова секретарка — Галя Райчиба, Едмонтон
Кореспонденційна секр. — добр. Марія Керніцька, Едмонтон
Касирка — Анна Томнюк, Едмонтон
Ред. журнала „Промінь" — Наталя Когуська,
Голова Видавничої Комісії — Теодора Гаврисишин, Вінніпеґ, Гол. Ком. Музею і Мистецтва — Галя Токарик, Гемилтон.

Референтки: Освіти — Параскевія Сліпчук, Едмонтон. Фундації Н. Кобринської — Марія Білоус, Давфин, Зовнішних зв'язків — Ольга Куць, Торонто, Журнала „Промінь" — Стефанія Пауш, Едмонтон, Горожанства — Ірина Мушка, Оттава, Мол. Відділів СУМК — Іванна Дженис, Едмонтон, Міжнародніх справ — Наталія Базюк, Едмонтон, Архіву — Марія на Гнатюк, Едмонтон, добродійної праці — Ольга Лукомська, Едмонтон, Дитячих Садків — Анна Мисак, Едмонтон, Організаційна — Анна Звоздецька, Едмонтон, Шкільництва — Софія Василишин, Едмонтон, Домашньої економіки — Люба Кут, Ванкувер, Ділова секретарка — Ольга Лукомська, Едмонтон. Консументів Відділ, пані Дзеник, Едмонтон.

Контрольна Комісія — Марія Гарасим, Джойс Брода, Анна Данилович, Едмонтон.

ПАНІ ЛЕСЯ ІВАСЮК

Пані Леся ще з дитинства виростала в українському, громадському житті міста Едмонтону. Вона є найстарша дочка блаженної пам'яті піонерів Дмитра і Марії Фербеїв, які за життя, були жертвенними й провідними членами наших організацій та установ у Канаді. Малою дівчинкою учащала Леся до Недільної Школи а пізніше до Української Школи. Коли був зорганізований перший відділ СУМК в Едмонтоні, вона була між першими, що проявляли дійсне зацікавлення в організації Українснької Православної Молоді й віддано працювали, щоб поширити та посилити ряди СУМК в Альберті.

До місцевого відділу Союзу Українок Канади записалася 1941 року і можна б написати повну книжку про її постійну діяльність при нашій організації до сьогодні. Вона була заступницею голови, рекордовою секретаркою і кореспонденційною секретаркою у зарядах, пости які вимагають посвяти часу і відповідальности. Очолювала такі комітети: Української Школи, освіти, програми та ювілеїв. Ті з нас, які колибудь відповідали хоч би за один із згаданих комітетів, знають, що кожна ця ділянка потребує особливої уваги й посвяти. В році 1943, коли церковна громада переорганізувала Недільну Школу, пані Леся була покликана на одну з перших учительок. Маючи ліричний сопран, вона довгі роки співає в церковному і світському хорах, а довший час радо служила як членка Надзірної Ради Старшого Відділу СУМК. Ще й сьогодні вона присвячує велику увагу справам молоді — її син, доня і зять, всі були активними членами СУМК.

Вона також глибоко розуміє вагу наших виховних інституцій, як Колегія св. Андрея та Інститути. З покійним її мужем, бл. п. Миколою Івасюком, вони цікавилися життям студентів в Інституті св. Івана. За їхню жертвенність Інститут нагородив їх меценатством.

У додатку до вищезгаданого, вона працювала й була членкою в комітетах: матерів, садочка, Молодшого Відділу СУМК та інших. Пані Леся нераз приготовляла доповіді, з якими виступала на українських радіопередачах, а декілька разів демонструвала писання писанок на телевізії. Для неї, українське народне мистецтво дуже близьке.

Вона послідовно відбула каденцію, голови

Пані Леся Івасюк, новообрана голова Союзу Українок Канади

Провінційної Управи Союзу на Альберту; була рекордовою секретаркою управи і головою Комітету Мистецтва й Музею.

Року 1954, була вибрана заступницею голови до Крайової Управи Союзу Українок Канади, коли центральна управа була в Едмонтоні. Цей пост пані Леся занимала через сім років. За цей час, вона набула широкого й докладного досвіду про стан нашого організованого життя в Канаді, про проблеми, які турбують членок-матерів. Почерез її участь у різних з'їздах та конференціях, вона має близьке й широке знайомство з нашим членством по всій Канаді.

Кілька років тому, пані Леся пробула шість тижнів на Україні, в місті Києві, де була учасником курсів українознавства в Київському університеті. Тут вона мала знамениту нагоду побачити дійсне життя наших братів і сестер на рідних землях. Вона з особистих спостережень, глибоко розуміє вагу духових зв'язків з нашим народом на Україні.

Почерез її довголітній досвід та участь у житті нашої організації, пані Леся Івасюк заслуговує бути в проводі. Закликаємо наше членство допомогти нашій голові, крайовій управі Союзу, щоб наша праця принесла дійсні користи не тільки для наших організацій, а й для української спільноти взагалі.

(Виголосила пані Надія Боднар, голова відділу Союзу Українок Канади при Катедрі св. Івана в Едмонтоні на Крайовому З'їзді в Саскатуні, 4 липня 1971).

Михайло Гуць

До 100-річчя від дня народження Василя Стефаника

Я свою душу пустив у душу народу і там я почорнів з розпуки і слів не маю, аби-м все міг сказати, бо страшно за себе, а я ще трошки хочу жити.

Василь Стефаник

Галицьке Покуття, що лежить між Прутом і Черемошем, подарувало українській літературі трьох талановитих письменників-новелістів — Василя Стефаника, Леся Мартовича і Марка Черемшину. Вони створили так звану покутську трійцю, писали про покутське село і покутським діалектом. Їхні твори стали хрестоматійними. Нині минає 100 років від дня народження Василя Стефаника і Леся Мартовича.

„Писати я почав дуже рано, ще в гімназії — згадував Стефаник, — та великий талант Мартовича просто паралізував мене, і я ніколи не признавався, що я також письменник".

В. Стефаник робив тоді перші кроки на ниві українського письменства. Далі його талант усе більше та більше мужнів і виливався сильним поетичним словом. Об'єктом свого змалювання обидва ровесники і друзі взяли покутське село, бо обох боліло страждання рідного народу під тягарем соціяльного і національного гніту, обох тривожило й хвилювало майбутнє свого краю. Але спосіб змалювання в них був різний. Л. Мартович блиск свого таланту виявив у гуморі й сатирі (твори „Лумера", „Мужицька смерть", „Нечитальник", „За межу", „Ось поси моє", „Стрибожий дарунок", „Забобон", „Хитрий Панько", „Квіт на п'ятку", „Смертельна справа", „Війн", „Іван Рило", „Народна ноша", „Винайдений рукопис про руський край" та ін.). А. В. Стефаник був лірик і трагік...

— „Я йду, йду, мамо.

— Не йди, не йди, сину...

Пішов, бо стелилася перед його очима ясна і далека.

Кожні ворота минав, усі білі вікна.

Любив свою дорогу, не сходив з неї ніколи..."

Так писав Василь Стефаник в автобіографічній новелі „Дорога".

Відомий український художник, літературний критик і публіцист Іван Труш, оцінюючи цю новелу, слушно писав:

„Дорога" задумана як твір символічний, символічне і її художнє опрацювання. Дуже важко короткими й простими словами передати зміст цього геніяльно задуманого ескізу. Треба читати твір в оригіналі, щоб відчути поезію та могутній вплив експресивного вислову поета. „Дорога" Стефаника — це ключ до розуміння української літератури, це увертюра до всіх його дотеперішніх оповідань. Той же меланхолійний настрій поета і настрій тих самих людей, яких у великій масі зустрічаємо в „Дорозі", змальовує поет — групами або поодинці — і в своїх оповіданнях. Їх душі вміє він розкривати з глибокою майстерністю".

Одна з характерних ознак письма В. Стефаника — новатора і психолога: він часто залишає своїх героїв на самоті. Максим переповідає свої жалі і скаржиться жайворонкові, коням, ниві, розмовляє з синами, які вже загинули („Сини"); стара Тимчиха-вдова скаржиться сама собі, що з нею ніхто не говорить і ніхто її не доглядає, тому чекає смерті („Ангел"); самітний дід свариться навіть із смертю, що забула за нього і не приходить („Озимина"). А тяжко хворий старий Лесь із новели „Скін" хоч і не сам у хаті, але помучені сини й дочки міцно спали на землі, тому й не чули й не бачили, як у їхнього батька клацнули зуби й „повіки впали з громом". (Який сильний образ! Повіки впали з громом — і закінчилося людське життя). А одну новелу В. Стефаника так і назвав „Сама-саміська". Полишена всіма хвора баба в передсмертній агонії бачить чортів, що обсіли її, рвонулася, грянула головою до стола, кров полилася, хвора схлипнула і вмерла.

Ось їде батько до сина-жовняра, що стратився.

„Колія летіла у світи. У кутику на лавці сидів мужик та плакав. Аби його ніхто не бачив, що плаче, то ховав голову у писану тайстру. Сльози падали, як дощ. Як раптовий, падали, що нараз пуститься, та й незабавки уймається.

Твердий такт залізниці гатив у мужицьку душу як молотом..." („Стратився").

В дорозі він нікому не висловлює свого розпачу, свого болю. І тільки до неживого сина заговорив.

„Тато припав на коліна у ногах Миколая та молився. Цілував ноги сина, бив головою у плиту.

— Ой дитинко, ми тобі з мамов весіле ла-

годили та музики наймали, а ти собі геть від нас пішов...

Потім підніс трупа, обіймив за шию та й питався, як коли би радився:

— Скажи ж мені, кілько служеб наймати, кілько на бідні роздати, аби тобі Бог гріха не писав?..

Сльози падали на трупа та на білу студену плиту.

Плачучи, убирав сина на смерть. У біленьку мережану сорочку, у пояс вишиваний та в капелюх із павами його убрав. Писану тайстру поклав під голови, в головах поклав свічку, аби горіла за страчену душу.

Такий годен та гарний парубок у павах! Лежав на студеній мармуровій плиті та гейби усміхався до свого тата".

Фольклорні та етнографічні деталі підсилюють психологізм цієї трагічної картини — туги батька за страченим сином. Народні пісні співзвучні з настроєм героїв.

В. Стефаник цитує пісні в новелах „З міста йдучи", „Святий вечір", „Вона — земля", „Давня мелодія". Про пісні йдеться в новелах „Марія", „Пістунка". „Кленові листки" та інших. До речі, В. Стефаник дуже любив клени, які й досі ростуть біля його хати-музею. Син В. Стефаника Кирило пише, що „якусь особливу любов відчував Стефаник до поволі ростучого дерева — клена, видно, любив пісню про кленові листочки, яку використав у своїм оповіданні „Кленові листки". Митець узяв сам дух народної пісні. Тому його слово таке міцне, дзвінке, вагоме і поетичне.

Щоб підкреслити важкий душевний стан героя, письменник вдається і до відповідного змалювання природи в дусі народної творчості.

„Як глуха осінь настала, як з ліса все листя опало, як чорні ворони поле вкрили, та тоді до старого Леся прийшла смерть". („Скін")...

Війна... Скільки лиха завдає вона людям, скільки жертв забирає, скільки сиріт залишає!.. У Максима війна забрала синів (новеля „Сини"). Для нього тепер світ — могила. Дома пусткою віє, а в полі і в селі все його дратує, роздирає душу. У зверненні-скарзі Максима до Бога, до сонця, до ниви, до коней, до себе самого, до жайворонка, до уявних невісток і онуків, до синів розкривається глибока трагедія душі героя.

— „Ех, сини мої, сини мої, де ваші голови покладені?! Не землю всю, але душу би-м продав, аби-м кровавими ногами зайшов до вашого гробу, — в розпачі голосив Максим, схопивши свою сиву голову і низько схилившися до землі".

І В. Стефаник весь час поглиблює й поглиблює психологічну характеристику героя. Письменник вмочує своє слово в труту-зілля, гострить його на кремені своєї душі і різьбить ним, як камінь, душу трагічної людини.

„Голосно заридав, приляг до землі і нею, як хустиною обтирав сльози і почорнів.

На його благання не приходять ні невістки, ні внуки, бо їх нема...

Через спогади Максима малюється трагічна картина прощання його і дружини з синами.

Коли мати вчула, що її покидають сини, то Максим побачив, що „смерть обвилася коло неї білим рантухом".

— „Я подався до порога, бо-м чув, що її очі віпали і покотилися, як мертве камінє по землі. Так мені здавалося, але світло на її чолі вже погасло...

А рано вони або виходили, а стара сперлася на ворота та не говорила, але так здалека дивиласи, як з неба. А як я їх скидав на колії, то-м казав: „Андрію, Іване, взад не йдіть, за мене пам'єтайте, бо я сам, ваша мама не воротях умерла"...

Тільки В. Стефаник так зумів заглянути в людську душу до самого дна. „Я писав тому, щоби струни душі нашого селянина так кріпко настроїти і натягнути, щоби вийшла велика музика Бетховена. Це мені вдалося, а решта — це література", — так писав В. Стефаник в одному з листів.

А в іншому:

„...кожда моя дрібниця, яку я пишу, граничить з божевіллям, і я нікого в світі так не боюся, як самого себе, коли я творю".

Устами своїх героїв великий письменник-реаліст малює нам картину жахливого життя свого народу, безправного, знівеченого, поневоленого. Блукають попідтинню голодні, босі й обідрані маленькі діти, ростуть по бур'янах разом з курми, і ніхто не знає, „що вони цілий день їдє. Ци крадуть, ци жебрають, ци пасуть..." Не краща доля жде їх, коли попідростають. Тоді батьки віддають своїх синів і дочок на службу до багатих. „Та й росте воно в яслах, під столом або під лавов, їсть кулаки, умиваєси сльозами"...

В. Стефаник пан форми, як казав І. Франко, в нього ніде нема зайвого слова. Тому-то так важко, а в деяких місцях і неможливо цитувати письменника, бо в нього чіпляється слово за слово дуже міцно, думка розвивається все глибше і глибше.

Слово його образне, метафоричне, насичене глибоким змістом, відшліфоване, як алмаз.

„Як уходили назад до хати, то ціла хата заридала. Як би хмара плачу, що нависла над селом, прірвалася, як би горе людське дунайську загату розірвало — такий був плач. Жінки заломили руки і так сплетені держали над старою Іванихою, аби щось ізгори не впало і її на місці не роздавило. А Михайло ймив Івана за барки, і шалено термосив ним, і верещав, як стеклий" („Камінний хрест").

Лише смерть або виїзд у далекі заокеанські краї може врятувати людину від пекла, що на землі. Такі ноти часто звучать у Стефаникових творах. Але й далекі заокеанські краї в очах селян не завжди були порятунком. Бо ж під час дороги багато емігрантів гинуло. Тому не даремно Іван Дідух із новели „Камінний хрест" порівнює Канаду з могилою.

— „Аді, видиш, де твоя дорога та й твоя Канада?

Отам!

І показав їй через вікно могилу"

„Двома-трьома швидкими штрихами, — писала Леся Українка про В. Стефаника, — він незвичайно яскраво зображує нам цілі драми і, завдяки тому, що всі ці нариси мають загальний тон, вони, даючи нам одну спільну картину життя сільського люду, показують колективну душу його".

Марко Черемшина назвав В. Стефаника поетом мужицької розпуки, а Іван Франко 1901 року писав, що Стефаник — „се правдивий артист із Божої ласки, яким уже нині можемо повеличатися перед світом...".

„Можна сказати, — писав друг і знавець творчості письменника Вацлав Морачевський, — що В. Стефаник був неначе птах, який співає, бо мусить співати, що пісня є його необхідністю і нагородою. Можна сказати, що він був як дерево, яке втрачає листя, страждає, вмирає, а навесні наново зеленню вкривається. Можна сказати, що він як лан, який за вкладену працю сторицею платить і не знає невдячності, ані кривд не пам'ятає. Але В. Стефаник — людина, поет. Біль його у сто раз більший від болю дерева, від болю птаха. „Сто братів не можуть так любити, як я", — говорить Гамлет. Сто братів, сто побратимів не вміють так любити, як він. Не покинув ні на хвилину свого святого покликання, не приманила його жодна чужа краса. Любов була йому натхненням, біль був йому натхненням. А біль тим глибший, чим глибша любов. Між цими почуттями колихалася його душа. Ніхто не вмів більше радіти, щиріше сміятися — звідси його своєрідний і правдивий гумор. Але ніхто й плакати не вмів, як він, сумувати, як він, боліти, як він. Його чиста душа не заплямована жодною вульгарною думкою, жодним негідним почуттям. Був хлоп'ям у білій сорочці, пройшов через життя, як святий".

Василь Стефаник знаменує собою епоху в царині не лише української, а й світової літератури. Творчість його карбує критерії для оцінки творчості тих, що прийшли і прийдуть у літературу пізніше, що за логікою розвитку повинні піти далі. В. Стефаник створив цілу школу, в якій виховувалися і виховуються кращі таланти України. На його творах навчаються любові до рідного краю, до людей взагалі, до добра і правди. У Василя Стефаника вчилися такі талановиті письменники, як Григорій Косинка і Юрій Яновський. У нього вчаться як старші, так і молоді сучасні українські письменники. І завжди до Стефаникової вічнодайної криниці мудрості, добра, правди, щирості і поезії припадатимуть нові й нові покоління наших митців .Ім'я В. Стефаника в одному ряді з іменами найбільших теперішніх українських ювілярів світового значення — Лесею Українкою, Філаретом Колессою та Агатангелом Кримським. „Дніпро" ч. 5.

ОСИКА

Зелена аптека

Осика завжди хвилюється: навіть принайменшому вітрі ніжно лопотять її листочки. Ще донедавна її вважали ледь не лісовим „бур'яном", зовсім не використовували. Але останнім часом звернули увагу на досить бурхливий ріст та швидке відновлення рослини. І виявилось, що осика непогана сировина для деревообробної промисловості. А там і бруньки, і листя, і молоді пагони, багаті на корисні хімічні речовини, пішли у діло.

Бруньки почали застосовувати для лікування подагри та хвороб нирок, корою чудово запобігають гастритам при зниженій кислотності, а подоляни та волиняки вживають листя у зборах при хворобах легенів та малярії.

Для лікування подагри та хвороб нирок 90 г бруньок виварюють у 7 склянках води, доки не лишиться 3 склянки рідини. Відвар проціджують, додають столову ложку меду і п'ють по склянці тричі на добу.

Лікар А. Пастернак

Василь Стефаник

ДОРОГА

— Я йду, йду, мамо.

— Не йди, не йди, сину.

Пішов, бо стелилася перед його очима ясна і далека.

Кожні ворота минав, усі білі вікна.

Любив свою дорогу, не сходив з неї ніколи.

Уднину вона була безконечна, як промінь сонця, а вночі над нею всі звізди ночували.

Земля цвіла і квітами своїми сміялася до нього. Він їх рвав і затикав у свій буйний волос.

Кожна квітка кидала йому одну перлу під ноги.

Очі його веселі, а чоло ясне, як керничка при пільній дорозі.

Аж людей спіткав.

Вбиті по коліна в землю, вони у безтямній многості падали і здоймалися.

Чорними долонями стручували піт з чола і великими руками ловилися землі.

Втома валила їх, вони душили за собою свої діти і ревіли з болю.

Здоймалися і падали.

А ніч клала їх у сон, як каменів, одного коло одного.

Страшними лицями обернені до неба, як морем голов проти моря звізд.

Земля стогнала під ударом їх серць, а вітер втік за гори.

Він читав ті лиця і велику пісню бою на них.

З їх губів злизав слова, з чолів вичитав мисли, а з серць виссав почування. А як сонце родилося в крові і цілувало поміж довгі вії їх очі, то в його серці породилася пісня.

Розспівалася в його душі бур'я, розколисалася як мамине слово.

І став сильний і гордий. Вітер нагнув д нему всі квіти.

Ступав своєю дорогою дальше.

Вона, як полотно, під ним угиналася.

Минав усі ворота, білі вікна помикали.

І знов людей побачив.

Стояли лавою. Перед ними колосисте море золота, поза ними діти в холоді снопів.

Огонь їх пражив, залізо плакало в їх руках.

Полинялі пустарі небесні бездушно звисали над ними.

Всі в білих сорочках, як на Великдень.

Але снопи пропадали з-над дітей, і вогонь вжерався в їх білі голови.

Вони вгризалися знов у жовті лани.

Читав їх розпуку й їх безсилу.

По їх чолах копалися рови один коло одного. Губи їх засихали і біліли. Серця заходили жовчю.

І пісня його душі згіркла, як зігнила пшениця.

Очі його помутніли, а чоло його подобало на скаламучену керничку при дорозі.

Сила його і гордість впала на тверду дорогу.

Строївся.

Пішов своєю дорогою як птах, що своїх крил на собі не чує.

На свіжій рілі під веселою дугою стояла його любов. Земля радувався її білими слідами.

Як безсила дитина, протягнув до неї руки.

— Ходи!

— Не можу, бо ти отрута!

Захитався, а як протер свій засуд, то поклав на чорну ріллю окрушки своєї пісні і поволікся дальше. Йшов як тінь спорохнявілого дуба перед заходом сонця.

Дорога темна, як сліпому молоденькому каліці.

Одного дня спотикнувся на гріб своєї мами.

Заридав сухими очима і впав.

Зарив чоло у могилу і просив маму, аби його назвала так, як він був ще дитиною.

Одно маленьке слово аби сказала!

Довго просив.

Потім поклав голову на хрест і почув від нього мороз.

Здригнувся, поцілував могилу в маленьку яблінку і поплівся безіменний і самотній.

— Боже, ти подаруй мені решту моєї дороги, бо я не годен вже йти!

І скакав з могили на могилу, як осінне перекотиполе.

Аж як перейшов сто гробів, то сотий перший його був.

Припав до нього, як давно до маминої пазухи.

МОЄ СЛОВО

Білими губами упівголос буду вам казати за себе. Ні скарги, ні смутку, ні радости в слові не чуйте!

Я пішов від мами у біленькій сорочці, сам білий.

З білої сорочки сміялися. Кривдили мене, ранили.

І я ходив тихонько, як білий кіт.

Я чув свою підлість за тихий хід, і кров моя діточа з серця капала.

А спав я у наймленій хаті посеред брудних туловищ, сплетених розпустою.

Листочок білої берези на сміттю.

Я скинув мамину сорочку. Мій далекий світ і далеке покоління мужицька лишилося за мною.

Передо мною стояв новий світ, новий і чорний.

Я ловився за його поли, а він згірдно глядів на мене.

Як жебрак маленький.

Я занімів був із болю. І мовчав я довгі, довгі роки.

Мої слова невимовлені, мій плач недоплаканий, мій сміх недосміяний!

Лягли ви на мене, як лягає чорне, каміння зломаного хреста на могилу в чужині!

Я найшов товаришів.

Вони погодилися з новим світом. Я говорив їм про мій покинений і про новий, що кривдив нас.

Казали, що я брешу.

А я рвався, і падав у болото із знесилля, і не уступав.

Сказали, що я брехун іще раз. І покинули мене.

А як я плакав, то мама ридала:

— Ти сам з собою будь, бо пани тебе не приймуть. Не покидати було мене.

І лишився я, як корч лугу серед поля.

Я сидів посеред піль.

Мої думки снувалися довгими скибами плодючої ріллі. Ссали землю і годували мене самотою.

І ще приносили солений піт і тихі пісні, що снувалися за орачем, за плугом, за погоничем. І поїли мене тим спокоєм, що мріє над ярами волів у плузі.

Бачив я ще маленькі огники між маленькими пастухами і вівці по полю.

Я тут буду, як буйний вітер, панувати, заспіваю свою пісню!

Я сотворив собі свій світ.

Праворуч мене синє поле, і чорні скиби, і білий плуг, і пісня, і піт солений.

Ліворуч чорна машина, що з червоного рота прокльоном стогне.

А в серці моїм мій світ шовком тканий, сріблом білим мережаний і перлами обкиданений.

У своїм царстві.

Буду світ свій різьбити, як камінь.

Слово своє буду гострити на кремені моєї душі і, намочене в труті-зіллі, пускати буду на ліво...

І слово своє ламати буду на ясні соняшні промінчики, і замочу його в кожній чічці, і пускати буду направо.

А свій камінь буду розьбити все, все! Аж на могилу свою його покладу як мертву красу.

А вишня в моїх головах возьме всі мої болі на свій цвіт.

А в своїм світі я жию, жию!

Як безумний, бреду хмарою своєї фантазії.

Сто раз розпускаю сили своєї душі, аби далекими світами відшукати щастя моє.

По тихім ставу моєї минувшити пливуть неводи сердечних моїх бажань, аби виловити всі ясні хвилі життя мого.

Але неводи рвуться і не годні нічого зловити.

Вертають до мене помучені і без нічого — як мужики з лану.

І я смутний дрімаю на хмарах.

А як грім трісне, то я здоймаю чоло вгору наново.

І лечу, лечу на чорних хмарах...

Золотою стрілою прорізую світляні висоти.

В чорний чупер ховаються звізди, як у чорну хмару.

Студенні хмари від моїх очей теплим дощем спускаються на землю.

Але сонця дійти я не годен.

І падаю з високости вдолину.

Як старий жовняр деревляними ногами блукає, так я блукаю.

А крила гояться, і я знов лечу до сонця, до щастя.

І знову ріжу зводи небесні і падаю.

Я був щасливий. (На ст. 13)

Марія Козак

ІЗ СПОГАДІВ ПІОНЕРКИ

Кого не цікавить бувальщина? Отак помандруй думками далекими дорогами минулого і побачиш широку картину життя не лише свого, але й близьких і дальших своїх друзів.

Українські поселенці, особливо з піонерських часів у Канаді, мають незмірні багатства на події в їх житті, в яких виявляється сила волі, витривалість, уміння знаходити себе у світі, віра в краще своє і свого народу.

На спогадах деяких піонерів можна писати цілі повісті, так як це зробив Ілля Кіріяк у своїх невмирущих „Синах землі".

Авторкою цих коротких спогадів є пані Марія Козак, з дому Саранчук. Хай же ці спогади самі про себе розказують та може не одного спонукають написати свої. В журналі „Промінь" вони будуть поміщуватись в двох числах у відділі літературнім.

Редакція.

В ДОРОГУ ЗА МОРЕ

В той час мені ще в голову не вкладались ті причини, які змушували нас покидати рідну хатину, близьку рідню, знайомих і виїжджати в далекий незнаний край — Канаду.

Пригадую собі як одної погідної неділі зібрались ми цілою родиною в садку нашої бабуні, де так часто проводили вільні від праці святочні дні. Сиділи ми кружком на простеленім коверці. Всі про щось говорили, а дехто з жінок утирали сльози.

За садком був цвинтар. Я вже знала, що там був похований мій дідусь Олекса Підгірний. В садку йшла розмова про виїзд у Канаду. А нашим батькам було жаль покидати не тільки рідних, що лишаються і плачуть за нами, але й тих могил, в яких спочивають наші предки.

Оця бабусина хатина з ткацьким варстатом, садок, пасіка, близький цвинтар, де спочивав наш дідусь, усе це було таке рідне і близьке, з яким тяжко було розлучатися. Все це озвалось у мені аж за морем, бо виїжджаючи ми, малі — мені було 8 років і я була най-

---

Коли я глядів дитиною на мамині очі, як по них сунулися тихесенько пречисті хмарки щастя, — я був щасливий.

А тепер на ті очі смерть долоню поклала.

А я шукаю щастя під небом і падаю...

Авторка спогадів пані Козак — зправа, зліва її дочка Оля

старша, сестрі Анні 6 років, братові Матвієві було 4 роки і найменша Доця ще не мала року, тільки раділи тій пригоді, що їдемо кудись далеко, за море, в незнаний край, що зветься Канадою. Під опікою батьків ми всюди почувались вдома.

З села Сенькова, повіт Заліщики в 1897 році виїхало разом з нами около 30 родин. Мої тато, Семен Саранчук, довголітній дяк в селі помагав тоді писареві Ганькевичеві виповняти подорожні документи, так звані „шифкарти". Запам'ятались мені деякі прізвища родин, що виїжджали разом з нами: Тофани, Запорожани, Панісяки, Кулачковські, Сторожуки, Саранчуки, Стефури, Грабчаки, Пупези, Василь Бзовий, Йосип Бзовий, Яків Шелеп та інші.

Збираємось у дорогу. Перед нами стоїть кована жовтою бляхою в орнаменти велика скриня. Мама, плачучи, застелює веретою дно скрині. На самий спід кладе сокиру-барду, серп, а наверх килим, подушки, два образи святих; далі в окремих мішечках насіння збіжжя, ярини городини, всякого зілля та квітів.

Нас у дорогу випроваджує прабабка Марія Запорожан — це струнка, висока жінка в білій чистій вишиваній сорочці, завита білим рушником. Поруч неї йде бабуня, ближча і

дальша родина, сусіди і знайомі. Плачі перегукуються з піснями і музикою. Це був час прощання.

Переправились ми поромом через Дністер, їхали возами через село Брідок до головного пункту — міста Чернівці. Тут ми всіли на поїзд і заїхали аж до Гамбурґу. Це портове місто і ми тут кілька днів ждали на корабель, що мав завести нас до Канади. Пригадую собі, що тут в Гамбурзі ми пішли з татом подивитись на місто. Зайшли до церкви, яка була відчинена, але порожня і без відправи. Така висока, мурована з каменя церква. Якийсь холод обвіяв мене. Я зразу відчула, що це не наша світла, привітна українська церква. Тут якось темно, понуро й непривітно...

По трьох днях ми всіли на корабель менший, а потім пересіли на більший і відчалили від берегів. Від свіжо-розмальованих стін корабля мене розболіла голова. Зате приємно було проводити час на палубі корабля, вдивлятись у далекий обрій, спостерігати чудовий схід і захід сонця на морі, плаваючі риби та літаючі срібнокрилі меви.

На кораблі у нас була своя власна музика. Вуйко Теодор Саранчук грав на цимбалах, інші на скрипці та клярнеті. Везли з собою в далеку чужину не тільки рідні інструменти, але щобільше — рідні мелодії, рідну пісню. А я все думала про свою прабабку, яка казала: „Не їдьте в чужину, бо чужина холодна. От я лише з Буковини переселилась в село Сенькове й люди прозивають мене заволокою. А як же вас прийме далека чужина?" Але батьки наші потішали себе тим, що зароблять гроші і повернуться в рідні сторони.

Море спочатку було дуже принадне, дозволяло нам любуватись його красою, але щодалі, то починало насуплюватись і брати нас у свої „обертаси". Затихла музика, вмовкли пісні а замість них почулись стогони хворих на морську недугу. Люди покотом лежали на підлозі, столи й крісла бились об стіни корабля. Корабель зупинився й сиґналізував тривогу. Люди збігали вниз, молилися вголос. Тривога тривала. Небезпека проминула. Через море їхали 14 днів. Стали люди говорити. що наближаємось до землі. По чотирнадцятьох днях на обрії зарисувались смуги лісів. Радости нашій не було кінця-краю. Люди плакали і молились Богу в подяку, що дозволив їм причалити до нової землі.

Так ми прибули до Галіфаксу, а відти поїздом до Вінніпеґу. Тут ми просиділи в еміґраційному домі два місяці, поки призначили нас на окремі гомстети-фарми в полудневій Манітобі.

В еміґраційному уряді працював тоді українець на прізвище Ґеник. Він довго вмовляв нашого батька залишитись на працю в канцелярії еміґраційного уряду, казав, що на фармі не легка праця і спочатку прийдеться бідувати. Батько не схотів залишитись. Казав — Куди поїдуть мої односельчани — туди й я. Разом виїхали з села, разом і будемо ділити свою долю.

НАШІ ПОЧАТКИ В КАНАДІ

З Вінніпеґу, по двох місяцях в еміґраційному будинку, ми виїхали до нашого односельчанина Івана Сторощука у Стюартбирн в полудневій Манітобі. Він виїхав у Канаду два роки скоріше від нас і тут вже був дещо загосподарений. Дітей своїх у нього не було — жив він з матір'ю і сестрою. І тут нас зупинилось три сімейних родині — всіх 16 душ прибулих. Наша родина складалась з шести душ. Їсти варили надворі, на старій кухні. Хліб пекли в хаті в печі. Те літо, якого ми приїхали було дуже дощеве і парне, були страшні комарі. Треба було безперестанку тримати окур і на двір не можна було вийти без сітки.

В рік по нашім приїзді до Канади, 1898 р. навесні, ми переїхали вже на свій гомстед (фарму) в Оверстон, тепер Толстой. Це вже була наша друга фарма. Перший гомстед тато дістали за 10 долярів в Стюартбирні, але там земля була камініста, пісна — камінь коло каміня і ми були змушені його залишити.

На фармі в Оверстон тато корчували ліс і з того самого осикового дерева будували хату. Криниці там ще не було і ми брали воду до пиття з мочарів. Зимовою порою топили сніг і тією водою напували худобу, вживали її до пиття і варива.

На цій самій нашій фармі ми добували глину на хату і стайню. Глину місили чоловіки, а також місили биком. Хату будували толокою, сусіди, сусідам помагали. Наступного року викопали криницю. Води в криниці вистачало лише до пиття.

У новій хаті не було ні вікон, ні дверей. Вікна і двері заслоняли на ніч веретами. Усі спали на долівці. Сусіди приходили на ніч до сусідів, особливо жінки і діти приходили на ніч одні до одних, коли не було дома чоловіків.

(Продовження на стор. 17)

PROMIN

Vol. XII, 8 - 9 ENGLISH SECTION August - September, 1971.

POLICY CONFERENCE OF EASTERN CANADA ON THE "PRESERVATION AND DEVELOPMENT OF UKRAINIAN CULTURE IN CANADA"

"When we speak of cultural pluralism, we are making a fundamental choice for Canada, both now and for the future, for we are talking about the development in Canada of a multicultural society. The Government refuses to sacrifice, in the name of unity through conformity, any of the cultures which are represented in our population, whether these cultures are European or native to Canada such as those of the Indians or Eskimos. Canada is not a "melting pot" and the Government is opposed to any measure aimed at assimilation. On the contrary, it encourages all initiatives which have as their object the promotion and dissemination — alongside the two main cultures, English and French — of other cultural values.

In the same vein, we do not set up any opposition between various forms of culture — scientific and humanist, traditional and contemporary, elite and popular. We believe that these distinctions are largely artificial and prefer to consider all these values as components of a constantly changing and diversified cultural life. We will therefore tolerate no exclusivity, and we will work to reduce budgetary inequalities which tend to give privileges to one cultural group at the expense of the others."

In his address, "The Development of a Cultural Policy in Canada", to the Canadian Conference of the Arts, on September 12, 1971, in Toronto, the Hon. Gerard Pelletier, Minister of the Secretary of State, reiterated the Government's position on cultural development in Canada as it applies to all Canadians, including Ukrainian-Canadians. During various mosaic, multicultural, and general cultural conferences, the Government's position on cultural development has been analyzed, on occasions endorsed as well as criticized. For indeed in a just and democratic society, government policies and programs should be a reflection of the society's actual needs and aspirations.

Today, we are witnessing a unique development, referred to by some as the "Canadian cultural revolution". The generated awareness of an evolutionary cultural movement centres on the concern for the preservation and developent of the Canadian culture. Within this multicultural concept of the Canadian culture, a reflection on the actual needs and aspirations of the Ukrainian ethno-cultural community in Canada appears necessary. We should analyze and synthesize our views about the type of life that we wish to see preserved and depeloped in Canada. We must adopt both general policies and formulate specific programmes, establish priorities, reenforce coordination, and project a general orientation on the preservation and development of Ukrainian culture in Canada.

With this aim and purpose, a *Policy Conference of Eastern Canada on the Preservation and Development of Ukrainian Culture in Canada"* on the occasion of the 80*th anniversary of Ukrainians in Canada* will be held in Ottawa at the National Library and Public Archives Building, on Saturday and Sunday, September 18th and 19th, 1971. It is anticipated that the Policy Conference, under the auspices of the Ukrainian Canadian Committee, Ottawa Branch, in close cooperation with other branches of the N.C.C., especially Toronto and Montreal, will attract approximatelly 300 to 400 participants, representatives from various segments of the Ukrainian community as well as representatives from governments and institutions.

The Policy Conference, divided into four main sessions, will be chaired and addressed by prominent community leaders, academics, specialists, as well as representatives of the Government. Although the Conference is on Ukrainian Culture in Canada, the first session deals with education. Without due consideration and appreciation of the perspective of problems in Ukrainian education, possibly it may be rather difficult to objectively examine the question of development of Ukrainian culture in Canada. The second session, entitled "Creativity", will analyze and focus on our past and contemporary level of cultural contribution. The third session, "Policies", will examine the present government

policies and programmes. The fourth session, "Recommendations" will centre on the presentation and adoption of general policy, as well as specific project recommendations. In brief, we propose that this conference should not be just an academic exercise or an "artists" conference, but a "working" conference (a people's conference) during which our needs and aspirations will be defined and specific recommendations adopted. It is envisioned that the participants of the conference will be well prepared to discuss specific policy recommendations, as well as propose concrete projects for the preservation and development of Ukrainian culture in Canada. A detailed outline of the programme of the Policy Conference will be released shortly.

At this time, we extend a cordial invitation to all members of the Ukrainian community who are concerned with the present state of our cultural development. Admission to the Policy Conference will be free. Those wishing to receive pre-conference information and preparatory papers directly are requested to submit names and addresses to:

N.C.C. Policy Conference on Culture
c/o Miss Oksana Ostapyk,
Secretary to Conference Coordinator,
32 Glen Avenue,
Ottawa, Ontario.
Telephone 232-7437 (Area code 613)

(M. G.)

LIVING BRONZE

— by Anna Tillenius

When Leo Mol emigrated from Europe in 1948 he entered Canada as a "farm laborer" because immigration officials told him that Canada didn't need any sculptors.

Today Mol's statue of Queen Elizabeth stands in Manitoba's Centennial Arts Centre, his bust of Pope Paul holds an honored place at the Vatican; his bronze heads of the Group of Seven artists are included in many Canadian art galleries, and his monumental statue of Ukraine's national poet, Taras Shevchenko, adorns a square in Washington, D.C.

He has completed bronze portraits of such distinguished international personages as Dwight D. Eishenhower, John Diefenbaker and Yussouf Karsh and such notable Winnipeggers as John MacAulay, Victor Sifton, Percy Genser and Ferdinand Eckhardt, plus many of Canada's leading businessmen. A striking full length figure of K. S. Adams, president of Phillips Petroleum, graces that company's head office in Bartlesville, Oklahoma. A bust of Dr. Paul Thorlakson, renowned Winnipeg surgeon, has recently been unveiled.

Add to that some fifty stained glass windows designed and executed by Mol for churches throughout the land and a line of very attractive ceramic figurines which he undertook when he was first making a start in Canada, and which have now become collector's pieces — and you get an idea of the impact of Mol's artistic contribution on the culture of his adopted land.

At present he is working on a large commissioned statue for a park in Buenos Aires, and a sculpture for The Pas airport. Many portrait commissions are waiting.

It is especially in the field of portraiture that Mol excels, and many Winnipeg businessmen have availed themselves of his talents. He usually likes six or more sittings from his subject as he builds up the plasticine model onto a wooden armature. It's an interesting experience to sit for a portrait with Mol while his conversation ranges over a wide field. An intimate rapport builds up between sculptor and subject which may have a bearing on the finished work. Mol receives from $1,200 to $1,500 for his portraits.

NO PUBLIC FOUNDRIES

Mol's studio, which was once a schoolhouse, is filled with sculptures in various stages of preparation. Numerous sketches and small oils cover the walls. The foundry is a separate fireproof building.

In Canada, no public foundries for casting sculpture pieces exist, and Canadian sculptors are faced with the arduous task of shipping their heavy moulds to Europe for casting, then waiting many months for the casts to be returned. After several frustrating experiences, when sculptures were returned with much of the detail and character lost, Mol decided to solve the problem for himself.

LEARNED IN GERMANY

He went to Germany to learn the process in a well established foundry and then invited a

European foundryman, whose family had been in that particular type of foundry work for three generations, to visit Canada and help him set up a small foundry. With great ingenuity and much improvisation they set up a simple workable operation.

No push button; no automation. They follow the simple process known as the "lost wax" method of bronze casting which dates from the 6th century B. C. The entire operation is guided throughout by the intimate knowledge of the skilled craftsman who instinctively feels the right texture of plaster in his bare hands, knows how to direct the flow of metal through the mould and sees when the melt will pour successfully.

Mol wants to devote all his time to modelling and would like to see a foundry set up where Canadian sculptors could take their models for casting by trained foundry workers. Sculptors would then be able to visit the foundry, when their models reached the wax mould stage in the process, and carve into the wax the intimate character of the subject otherwise often lost in the finished bronze. To date no skilled craftsmen or willing apprentices have come formard.

In his own small foundry Mol can manage the casting of small pieces, and with assistance he did cast the nine-foot statue of the Queen. But this takes too much time away from his sculpturing, and Mol continues to ponder a solution to the problem.

Mol's ambition, even as a young boy, was always to be a sculptor. With single-minded purpose and dedication he has surmounted heavy odds to follow his star. His masterly technique and the strength and vitality of his work, are characteristic of the man himself.

Manitoba Business Journal

СПОГАДИ ПІОНЕРКИ

(Продовження з стор. 14)

ків. А вони ж по більшій часті були на роботах далеко від дому. Були випадки мордерства, а найбільше поширювались про це чутки і люди боялись самі по хатах ночувати. До хат часто влізали всякого роду вужі, або гадини. А тато, збудувавши хату, купили мішок муки, вівсяних круп, ведро сиропу і тим ми харчувалися ціле літо.

Тато пішли на жнива десь аж коло Емерсону, а в той час померла наша найменша сестричка, яка не мала ще й року. Сусіди зійшлися і дитину поховали. А як тато вернулись зо жнив, то дитини вже не застали.

Навесні, тато хотіли поглибити криницю, то ж післали мене до сусіда англійця Томи Келера по воловід. До сусіда було не близько. Треба було переходити через мочари. На мочарах ще був лід, який проломлювався під ногами. Мені шкода було черевиків, я роззулася і йшла боса, лід ломився й я застрягала у воді по коліна. Коли я прийшла до сусіда, а Том Келер побачив мене, босою, він перелякався, забрав мене до хати, зогрів, взув і разом з воловодом переніс мене на плечах через мочари. Після такого купелю я пролежала три місяці в гарячці. Мені тоді було 10 років.

ШКІЛЬНА НАУКА

Як ми приїхали до Канади, то я вже мала скінчену другу клясу української школи, вміла читати і писати по українськи і по-польськи. Любила читати вірші. А як тато скінчили будувати хату, приходили до нас сусіди — ближчі і дальші й радили татові зайнятись рідною школою.

В той час на фармах ще не було державної школи. Тато згодилися. Школа мала бути у нашій хаті. Накупили тато дощок, найняли майстра В. Панісяка, який поробив шкільні лавки. Той самий майстер ще раніше поробив у нашій хаті вікна і двері та ще й нецьки, в яких мама розчиняли і пекли хліб.

Тож з нашої хати зробилася школа для дітей. Всіх учнів було 17. Пригадую такі імена учнів — Кулачковські, Тофани, Запорожан, Сопівники, Кіндзерський, Іван Гриник, Дзюба Гринь та інші, що посилали своїх дітей. Учителем був мій батько Семен Саранчук.

Коло нас у сусідстві мешкав англієць Том Келер; коли він довідався, що в нас відбувається наука в школі, то почав присилати своїх четверо дітей — три дівчини і хлопця. Ці діти ходили лише одну зиму, а опісля родина десь вибралася з тих околиць.

(Докінчення в наступнім числі)

Наталія Кібець

По країні наших батьків

ЕТНОГРАФІЧНИЙ СКЛАД УКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ

Ряд наук займаються вивченням людського життя в його зовнішніх та духових виявах. Наприклад АНТРОПОЛОГІЯ вивчає угруповання людей по племенах, по расах. ДЕМОГРАФІЯ — вивчає загальні явища в складові та рухові населення. ЕТНОГРАФІЯ та ЕТНОЛОГІЯ — займаються описом характерних рис в побуті різних народів та племен і описом їх матеріяльної й духової культури.

Про кожну науку не збираюсь робити докладних вияснень лише хочу коротенько пригадати про расову (антрополігічну) будову України й етнографічні угруповання.

Під расою розуміють групу людей, що має приблизно ті самі тілесні й духові властивості, а найголовніше, що ці властивості відрізняють їх від інших расових груп.

На підставі тверджень ріжних науковців визначають, що українці більше споріднені з слов'янськими народами, як серби, чехи й словаки. Росіяни своїми прикметами відрізняються від українців, бо вони належать до тієї групи людей, що утворилися з мішанини різних рас (слов'янсько-фінський нарід).

Хоч всі українці походять від одного кореня, але й між ними є деякі різниці, як у говорі, звичаях, способах господарювання, в ноші чи в одежі, у виробах різних знарядь потрібних в житті та й у самих заняттях. Як ми вже згадали вище вивчення такого життя народу займається етнографія, а люди, що займаються тією наукою звуться етнографами.

Отже українські етнографи поділяють ввесь український нарід на кілька груп. Людність по обох боках Карпат поділяється на три етнографічні групи: ЛЕМКІВ — що до 1946 року жили обабіч головного Карпатського хребта від Попраду на заході аж по джерела Сяну й Ужа на сході; БОЙКІВ — що заселяють гори від джерел Сяну аж по Солотвинську Бистрицю і Терешву на сході; ГУЦУЛІВ — на схід від бойків аж по етнографічну межу з румунами. Всі вони ріжняться між собою говіркою, питомою собі культурою і навіть відмінні фізичними і духовими прикметами.

Лемки — заселяють землю, що лежить найдалі на захід української території в Карпатах, утиснені півостровом між поляками на півночі і словаками на півдні. Вони дуже прив'язані до своєї землі, звичаїв, обрядів до своєї віри й церкви тому виявили велику непохитність на чужі впливи і впродовж століть зберегли вірність своїй народності й релігії.

Живучи в найбіднішій частині Карпат, обезлісненій і покритій тонким шаром глинястого грунту, який давав їм ледве дещо картоплі й вівса, вони виїздили на заробітки до Америки. Більшість з них верталась до дому розбудовувати або направляти своє господарство. За часів недавніх воєн лемки завзято боронили свої землі і лише більшовицько-польська угода 1946 року викинула їх з улюблених прадідівських гір.

В 1946—1948 роках більшу частину лемків з московського наказу було вивезено на Сибір, Північну Польщу, а багато загинуло в обороні своїх осель, ставлячи спротив примусовій евакуації.

Лемки задержалися нині тільки по південному боці головного гірського хребта в межах Чехословаччини. Однак велика частина їх піддається денаціоналізаційним впливам словаків, хоч задержують українську релігію (словаки греко-католики). В останньому часі є спроби повернути лемків з Польщі на рідні землі.

БОЙКИ: — одне з найсвідоміших українських племен. Заселюють високий Бескид, східню частину Середнього Бескиду, західню частину Горґанів по долину р. Лімниці і Центрально - Карпатську влоговину. На півдні бойки межують з так званими долиняками („долиняни") найстаріші поселенці тієї землі, говірка яких зближена до бойківської, на сході з гуцулами, на заході з лемками. Головне зайняття скотарство (воли, вівці), хліборобство (овес, картопля), помічні заняття: — вируб і сплавлювання дерев ,тартаковий і нафтовий промисли. В затишних кітловинах розвивають садівництво. Дуже здібні до торгівлі. Зберегли багато стародавніх звичаїв та обрядів. В похоронних звичаях збереглися такі риси, яких вже немає в інших українських племенах. Бойківщина ще й досі зберігає тип хати (дерев'яний), під одним дахом з господарськими будинками. Зберігає й церкви особливого вигляду, одяг і різні прикраси до нього.

Головні осередки бойківщини — Самбір, Сколе, Синевідство, Дрогобич, Борислав, Болехів, Долина, Калуш, Турка, Бериня й інші. З бойківщиною зв'язано багато історичних переказів і леґенд. З бойківщини вийшов найбільший поет Західної України — Іван Франко.

На схід від бойків аж по румунські землі живуть ГУЦУЛИ. Вони заселяють найвищу і найкращу частину українських Карпат. Гарна верховинська природа вплинула на їх вдачу. Вони веселі, гостинні, люблять природу, прихильні до своїх гір, звичаїв, мови, релігії. Мають хист до малярства, різьби, ткацтва, килимарства, гончарства. Їх вироби здобули собі славу поза Гуцульщиною. Їхня відвага, вдача, питома культура стали предметом мистецьких творів не тільки українців, але й чужинців. Вони витворили свій окремий стиль будівництва. Чудово виглядають на тій гірській зелені гуцульські двори і трибанні церкви. Головне заняття їх плекання маржини (худоби) й овець та лісові промисли (дроворубство).

Гуцульські одяги схожі на балканські, так як і в бойків, але виразніші в барвах та багатіші прикрасами. Гуцули нарід гордий, незалежний, свободолюбний і сміливий. Це країна опришків, які боролися проти утисків та насильства. Боряться гуцули й тепер проти московсько-большевицького насильства. В літературних творах Юрія Федьковича „Довбуш". І. Франка „Захар Беркут", М. Коцюбинського — „Тіні забутих предків", Гната Хоткевича — „Кам'яна душа", О. Олеся — „Зелені гори" і багато інших змальовані звичаї і обряди гуцулів.

Північно-східні землі від гуцулів аж по Дністер заселяють ПОКУТЯНИ. Покуття починається на півдні від Поділля. Його північну межу творить ріка Дністер, від півдня обмиває ріка Прут, на захід сягає воно аж до Золотої Бистриці, на сході лучиться з Бесарабією.

Покутяни визначаються подібними прикметами, як гуцули, особливо високо розвиненим нахилом до мистецтва (килимарство, вишивкарство, ганчарство), наділені великим багатством народної духової творчости, що перевищує гуцулів. Чорноземні ґрунти і клімат сприяють хліборобству, розвиткові садівництва й виноградництва. Добре розвинене баштанництво, кавуни, дині, огірки, і шовківництво.

В сусідстві з бойками та гуцулами на північ по Дністер живуть ПІДГІР'ЯНИ. Етнографічні прикмети їх далеко менше зарисовані ніж у їх сусідах. На півдні вони звичаями й обрядами близькі до бойків і гуцулів, одначе будівництво, одягом і культурними звичками відходять від них і творять неначе перехід до середньо - галицької людности Східньої Галичини, особливо до ополян, до яких дуже зближені діялектом. Підгір'яни звичайно називають себе русинами і розподіляються на менші етнографічні групи, що небагато різняться одна від одної, виявляючи тільки деякі відмінності в одежі, діялекті тощо.

Північно - західні етнографічні групи охоплюють землі обабіч Сяну від Лемківщини і території підгірян на півдні (Сяник — Перемишль аж до південної Холмщини на півночі, а крім того острови серед польської території). На півдні вони зв'язані з лемківською, а на північному сході, на схід від Яворова й Рави Руської, з опільською (наддністрянською) групою, але в самому осередку групові прикмети закріплюють за ними право на окремий етнографічний тип відомий під назвою „ДОЛИНЯН". Долиняни говорять окремим так званим надсянським діялектом й відрізняються від сусідів деякими характеристичними подробицями в звичаях і обрядах, в одязі тощо. Збереглося тут старе міщанство з давнім одягом і звичаями. Взагалі ця цікава пограничная територія дуже мало досліджена, а тепер зовсім неприступна для дослідів. З важливіших етнографічних підгруп можна відзначити „БАТУКІВ", що мешкають аж по Жовкву й Раву Руську, і пограничну групу на схід від Яворова — „ВЕРЕСЮКІВ" (від р. Верешиця).

Західне Поділля аж по річу Стрипу заселяють ОПОЛЯНИ. Вони говорять з невеличкими відхиленнями одним діялектом — наддністрянським.

Від Стрипи починається „галицьке" Поділля, що тягнеться між Дністром і Богом аж на південь до міста Балта. Подільський етнографічний терен виявляє чимало характеристичних для Західної України рис у звичаях і обрядах (забави при мерці) і усній словесності (перекази й пісні про опришків), які невідомі вже далі на Сході України. Північні частини подільского етнографічного терену пов'язані з південно - волинською смугою. Поділля і південна частина Волині мають спільний етнографічний тип недивлячись понад стоп'ятидесятилітній політичний кордон.

ВОЛИНЬ сьогодні етнографічно не одно-

стайна країна й харктеризується двома наближеними між собою типами, південним, що починається в південно - західній Галичині й сягає по Луцьке й Рівне і північним, що доходить аж до Полісся. І тут політичний кордон не розірвав етнографічної єдности і не вплинув на помітніші зміни в етнографічному образі та діялекті. Волинь зберегла не тільки багато старих колядок і щедрівок, але не менше церковних коляд і релігійних пісень. Тут було особливо поширене й популярне лірництво. Найкраще описали життя і звичаї подолян та волинян наші письменники: — Леся Українка „Лісова пісня"; Улас Самчук — „Волинь"; Леонід Мосендз — „Волинський рік", а також польський поет Ю. Словацький, які захоплювалися красою Волині й Поділля.

Усю північну частину України від Бугу аж по Сейм, на південь від Ясенди і Прип'яті та по обох боках Десни на Лівобережжі займають північно етнографічні групи, осілі на давніх територіях деревлян і сіверян. Вони зберегли старовинну українську народню культуру й тому закріпили за собою свою основну територію, тільки на самому заході не змігши опертися польському натискові (Холмщина й Підляшшя) Холмщаки не становлять окремішного етнографічного типу. Східню частину Холмщини заселювали волиняки, а від півдня заходили долиняни.

Підляшани належать уже виразно до північно-українського типу з його культурним і етнографічним характером та спільною в головній основі розмовною мовою, що в науковій мовознавчій літературі відома під назвою „північних говорів".

На схід від Підляшшя досить широким поясом тягнеться поліська територія, що характеризується питомим краєвидом і відповідно до цього своєрідною культурою. Полісся, як уже згадано, зберегло багато старовинного, давню дерев'яну культуру, давній одяг із слідами старої традиції княжої доби і широко розвинену обрядовість, яка в основі аналогічна до карпатської у бойків і гуцулів. Полісся виявляє велике багатство усної словесности, що своїм змістом і типом тісно пов'язана з звичайною загальною українською народною творчістю, з характеристичною тремінологією про Дунай, козацтво й Україну. Полісся зберегло велике число колядок із давньою тематикою, чимало обрядових писань, що вже сьогодні належать до пережитків („волочібні" пісні й великодні „рогульки"), та багато казкових тем, що звідси перейшли далі до білорусів, які в давнину стояли під сильним впливом української народної культури і довгі століття жили в добрих сусідських взаєминах із українцями.

Етнографічно Полісся не цілком одноцільне, особливо східні частини виявляють деякі відхилення, які вимагали б окремих студій. Все Полісся ділять звичайно на чотири смуги: на власне Полісся, Пинщину, Волиньське й Чернігівське Полісся. Для людности найчастіше вживаються означення „поліщук" і „пинчук", але в народі відомі також і інші численні назви.

Інші угруповання українського народу, що походять з Київщини, Слобідської України, Степової Катеринославщини (Січеславщини), Таврії, Херсонщини, Кубані тощо заселені більш менш одностайною масою і не відрізняються дуже етнографічно одні від других, хоч ноша (вишивка й крій) вимова все ж таки відрізняє їх. Недивлячись на те, що ця частина українського народу довгі роки знаходилася й знаходиться під московською окупацією зуміла схоронити звичаї, зберегти мову, мистецтво і культуру, якою попису̀ється український ворог.

Тому, дорогі мої юні друзі, не дивуйтеся, коли чуєте ріжницю у вимові ваших батьків і батьків ваших товаришів. Всі вони походять від одної „МАТЕРІ" — УКРАЇНИ, всі вони діти козацького роду — хоробрих, чесних воїнів, які віддавали життя своє за волю і віру православну. А нащадки їх продовжують вести боротьбу з московським загарбником за своє право вільно жити на своїй власній землі, робити і говорити те, що вони думають. Про це свідчать відомості, що доходять до нас, а також дописи місцевих кореспондентів до українських часописів і журналів дають освітлення умов, в яких живуть близькі нам по крові брати й сестри.

Любіть же і ви її, „як сонце любіть,
Як вітер, і трави, і води.
В годину щасливу і в радості мить,
Любить і в годину негоди..." (В. Сосюра).

В пам'ять моїх дорогих родичів — батька, бл. п. Юрія Рігуряна і матері, бл. п. Катерини Рігурян, які упокоїлись 1968 року, складаю в їх світлу пам'ять $5.00 на журнал „Промінь". **Дочка Марія Попович.**

— — — — —

На нев'янучий вінок в пам'ять моєї любої покійної мами, бл. п. Ядвиги Котишин, складаю $3.00 на журнал „Промінь". **Галя Маріянич,** Ту Гилс.

Пані Анна Романович відзначена Жінкою Року

Пані Романович, добре відома в Принс Алберт і околиці з її активної діяльности в суспільно громадських організаціях була обрана в 1971 року жінкою року — так почав свою розповідь про пані Романович часопис „Принс Алберт Дейлі Геролд" в числі з лютого, 1971 р.

Кожний успіх, чи кожне досягнення приносять вдоволення не лише даній особі, що його осягнула, але її друзям. Членки відділу ім. Кн. Ольги в Принс Алберт були горді з того, що українка, а до того одна з провідних членок відділу одержала таке почесне відзначення міста. З цієї нагоди вони улаштували спеціяльний вечерок, на якім поділили з нею і свою радість.

Місто Принс Алберт в північному Саскачевані, одно з кращих може похвалитись різними добродійними організаціями: культурними, господарськими, допомоговими, а зокрема жіночими. Оцінюючи вартість суспільно-громадської праці жіночих організацій, місто витворило в себе традицію відзначувати особу за певні заслуги надаючи їй почесне звання „Жінки Року".

Таке почесне звання одержала на початку ц. р. пані Анна Романович. І як підкреслює у своїм репортажі „Дейлі Геролд" що вона належить до тих жінок, які через довгі роки завжди спішились, щоб помогти іншим, які з посвятою віддавали свій час, свої здібности, не думаючи про яку будь винагороду чи славу.

Пані Романович найперше відома в нас, як одна з провідних членок-піонерок, хоч і народжена в Канаді в місцевості Ст Джулієн, Саск., замужем за В. Романовичем. До Принс Алберт вони приїхали 1938 року з Ростерн, де мали крамницю, тут також обидвоє Романовичі, відкривши крамницю, здобули в скорому часі загальну пошану, включившись в громадську працю, особливо при Українській Греко-Православній Церкві, а пані Романович зокрема в Союзі Українок Канади. Її часто можна можна було побачити на народніх зїздах, на які завжди приносила цінні думки, позитивно наставлені до корисної праці. Одною з специфічних зацікавлень пані Романович це українське народне мистецтво — вишивки, писанки, тканини все в українському стилі, а що в Принс Алберт часто відбувались різні виставки, пані Романович була в осередку такої праці, організувала український відділ на виставках і тим популяризувала українське народне мистецтво.

Мейор м. Принс Алберт В. Лонгворт нагороджує пані Анну Романович жінкою-громадянкою року.

Крім активної діяльности в Союзі Українок Канади, пані Романович належить також до загально канадських організацій як ЮДЕ, була частим членом Комітету Горожанства, належить до Товариства Істориків, до Товариства Сільськогосподарства в українському відділі, від років працює в Червоному Хресті та є відданим членом у відділі при Вікторія Юнійон Госпітал.

Кілька років тому п-во Романовичі відійшли від свого торгового підприємства, одначе час, який лишається поза домашнім пані Романович уміє використати для загального добра серед свого суспільства.

Не хотіли б ми омминути чи не найважливішу частину з життя пані Романович — а це її материнські виховні заслуги. Під її доброю рукою вийшли в життя дві дочки — пані Анна Клюкевич в Саскатуні і пані Є. Михайлюк в Гефорді, які подружені, мають свої родини і також не стоять осторонь від громадської праці.

Н. Н.

ЧАЙ І ВИПРОДАЖ ПЕЧИВА
Ту Гилс, Алберта

Дня 27 травня членки відділу ім. Лесі Українки в Ту Гилс улаштували чайне прийняття і випродаж домашнього печива.

Це чайне прийняття відбулось в залі під православною церквою. Кожна членка принесла досить печива, яке ми швидко попродали а дохід пішов до каси т-ва.

Крім чаю ми мали дуже гарну виставу, яка складалась з ручних робіт, так як вишивки, писанки, плетені з вовни речі й інші.

На наш чай прибуло гарне число гостей, яких ми угощували чаєм, печивом. Було приємно погуторити з людьми, обмінятися думками. Всім тим, що трудились коло цього чайного прийняття належить признання.

Марія Андріящук.

ДОПОВНЕННЯ ДО НЕКРОЛОГУ БЛ. П. АЛЕКСАНДРИ ПЯСЕЦЬКОЇ

(був поміщений в ч. 7 на ст. 25)

Бл. п. Александра лишила вісім внуків та п'ятеро правнуків.

Сердечна подяка всім тим, що відвідували Покійну в лікарні та брали участь у її похороні.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Школярі

От і літо вже промчало,
Осінь стала на порі.
Ми сьогодні наладнали
І пенали, й буквари.

До побачення, веселий
Незабутній дитсадок!
Осінь нам доріжку стеле,
Кличе в школу нас дзвінок.

Сонце радісне сіяє,
Усміхається вгорі.
Наче нас воно вітає:
— Добрий ранок, школярі!

М. Лисич.

ГОЙДАЛКА

Змайстрував тато у дворі гайдалку.

Прибіг уранці Павлик, сів на неї, а розгойдатись не може. Покликав Павлик Олю.

— Іди, — каже, — розгойдай мене.

Вхопила Оля прив'язану до дощечки мотузку й то до себе потягне, то відпустить.

— Лечу! Лечу-у! — весело кричить Павлик.

Довго так гойдався. А коли зупинився, Оля й просить:

— Можна, я тепер погойдаюсь?

— Ні, — каже Павлик, — це моя гойдалка. Це мій тато зробив.

Повернулась Оля і пішла пиріжечки з піску доліплювати.

Почав Павлик знову розгойдуватись. Та хоч як силкувався — нічого не виходить.

Невесело йому стало. Позирнув на Олю, а та вже збирає свої іграшки, щоб додому йти.

Скочив Павлик із гойдалки, підбіг до Олі й несміливо так пропонує:

— Хочеш — удвох погойдаємось?

— Хочу, — каже Оля.

Сіли вони та як розгойдалися, мало до вершечка липи не дістануть.

Юлія Кохан

На волі

На зеленій гілці пташка співала. Мила, звучна співанка сад звеселяла. Та зловила дівчинка пташку співучу, та й заперла пташку в клітку блискучу. І дає їй їсти, водичку носить.

— Співай мені співанки! — пташечку просить.

Не їсть, не п'є пташка, сидить тихенько, опустила криль цята, ниє серденько.

— Чом не хочеш, пташечко, їсти і пити? Чи в золотій кліточці зле тобі жити?

— На зеленій гілочці любо співати, а в золотій кліточці треба вмирати... Бо в садку на гілці вільно я жила, а золота клітка — моя могила.

Пожаліла дівчинка пташку співучу, відчинила кліточку гарну, блискучу. Стрепенула пташечка втішно крильцями, задзвеніла співанка полем, лугами.

Марійка Підгірянка

МІСЯЧНА КОЛИСКОВА

Синій вечір, тихий вечір
Жодна пташка не щебече,
Зайченята сплять в діброві,
А жуки — в траві шовковій.

Зазирає місяць в хату:
— Час у ліжко вам, малята.
Вартовим я став над ґанком,
Відпочиньте до світанку.

І. Тутковська.

ЖІНОЧИЙ ХОР І АКОМ. НА БАНДУРІ У ВИНДЗОРІ

В СТОЛІТТЯ ВЕЛИКОЇ ПОЕТЕСИ

Заходами відділу Союзу Українок Канади, ім. Лесі Українки в Виндзор Онтаріо, величавою Академією відзначено Століття народження Лесі Українки, — патронки нашого відділу.

Підготовка до цього свята була заплянована раніше, бо святковий комітет хотів спровадити, на цю імпрезу, сестру Лесі пані І. Борисову. В цій справі доручено культурно-освітній референтці пані О. Торошенко, написати листа й підготувати програму Академії.

Стан здоров'я пані І. Борисової не дозволив їй прибути до нас, і святкування, дещо були змінені; відсвятковано своїми силами, які льокуються при нашій громаді. Свято відбулося 21-го лютого 1971 року, в 3-ій годині по полудні. Сцена була належно прибрана й декорована. Вгорі був напис, який свідчив яке свято святкується ,а перед сценою прибраний стіл, з портретом поетеси, уквітчаний квітами та прикрашений українським вишитим рушником. На столі лежали книжки написані, вже недужою, рукою поетеси.

Двилячись на них повстає образ живої поетеси, і наче відчувається той біль, як дух горів у ній, а хворі руки не могли записати... На столі багатий збірник знимок, з різних періодів життя Лесі, її дім кімната і інш.

Програма свята розпочалася вступним словом голови відділу пані В. Костинюк, яка окреслила зміст і важливість свята, та велику любов Лесі Українки до свого народу. Далі жіночий хор, під акомпанімент двох бандуристів: Євгена Метулинського та Петра Косика, відспівав три пісні: „Заблудилась в саду", „Тихо над річкою", „Не шуми калинонько". Деклямацію, на слова Лесі Українки, „Надія" виконала Даруся Іваночко, учениця української школи.

Дівочий хор СУМК, під керівництвом Добр. Н. Метулинської та акомпаньямент згадних бандуристів, виконав три пісні: „Ой здається не журюся", Я бачив, як вітер березу зломив" та „Київський Вальс".

Дитячий хор, української школи, та кож під акомпаньямент бандур проспівав пісні: „Гей у лузі червона калина", „Зоре моя вечірняя" та „У горах Карпатах", а деклямацію „Присвячення Лесі Українці", — В Сосюри, продеклямував Юрко Метулинський.

Ансамбль бандуристів СУМК, ім. М. Лисенка, під керівництвом п. Євгена Цюри, виконав на бандурах: „Гетьманський танок", та „Вилітали Орли". На закінчення мистецької програми, Жіночий хор разом з бандуристами, виконали три пісні: „Я в середу ро-

дилася", „Чого вода каламтуна", та „Полтавський рушничок". Диригент хору й бандуристів п. Є. Цюра.

Святочну доповідь прочитала пані Оля Семенюк. Доповідь була змістовна, й добірно опрацьована. Слухаючи робиться враження, неначе перед вами, на екрані, проходить все життя великої ПОЕТЕСИ, як приклад для всіх поколінь, жінок-матерів, приклад великої любови до свого народу, до своєї мови й пісні...

На закінчення концерту керівник програми, пані О. Торошенко, подякувала всім виконавцям за добре виконання, й солідне ставлення до таких важливих імпрез, і підкреслила що: „ми як одна родина спільними силами, так величаво відзначили цю Академію".

Заряд нашого відділу, також, виносить подяку пані Олі Торошенко за добре зорганізовану Академію, й при крашення залі.

Свято закінчилося співом українського національного Гимну:

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА.

Н. Метулинська — кореспонд. секр.

ВІДСВЯТКОВАНО 100-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ В ОВКБИРН

В неділю, 28 лютого 1971 року, після Служби Божої в церкві, яку відслужив Всеч. о. Сокирка, відбулась в Народнім Домі святочна програма, присвячена 100-річчю народження поетки Лесі Українки, патронки нашого відділу.

Святочну програму відкрила голова відділу пані Анастасія Грицак вступним словом, зясовуючи значення імпрези та наше до неї відношення. При цім пані Грицак представила молоденьку сумківку Петрусю Маційовську, яка 1970 року, в рік століття Манітоби одержала у Пелей Трийл шкільної дивізії першу нагороду за малювання. Петруся намалювала портрет Лесі Українки для відділу, якого того дня відслонили.

Програма складалась з деклямацій, в яких виступали шкільні діти та сумківці: Даруся Слонь — „Молитва для Лесі"; Ганя Баклащук і Донна Матійовська — „100 роковини Лесі Українки", маленькі з першої і другої кляси хлопчики: Ромко Друль, Івась Польовий, Михась Сокирка, Мирось Бартко, Леньо Матійовський „Вусатий котик". З Мензі виступила з деклямацією маленька Дебі Ситульська, а з членок відділу в Овкбирн пані Марія Бородій і пані Марія Ґрошок. Членки відділу відспівали кілька пісень: „Боже вислухай благання", „Зоре моя", „Така її доля", „Квіти", „Гетьте думи", „На горі" і молоденька з 4-тої кляси дівчинка Ш. Ковальчук відспівала „Марічка."

Реферат про життя і діяльність Лесі Українки виголосив Всеч. о. М. Сокирка, а кінцеве слово сказав голова Народного Дому п. Антон Слонь.

А. Грицак, голова

ВІДМІТИЛИ 70-ЛІТТЯ З ДНЯ УРОДИН Монтреал, Кве.

Марія Гаврилюк

В неділю, 31-го січня, 1971 р. сповнилося 70 років з дня уродин пані Марії Гаврилюк. З цієї нагоди донька пані Гаврилюк. пані Ярослава Береза враз з родиною і приятелями влаштували скромне прийняття для вшанування солінізантки.

Пані Марія з дому Кара народилася в селі Мислова над річкою Збруч біля Підволочиськ, одружилася з покійним вже тепер Василем Гаврилюком .Через нестерпні відносини, які існували в Галичині під польською окупацією пок. Васль змушений був виміґрувати до Канади, а кілька років пізніше тобто в 1936 році пані Марія враз з донею Ярославою прибули до свого мужа і батька та напостійно замешкали в Монтреалі.

Пані Марія від самого початку свойого прибуття до Монтреалу враз з родиною стали членами церковної громади, а тепер Собору св. Софії, Пані Марія, як і донька Ярослава являються активними членками відділу Союз Українок „ДОНЬКИ УКРАЇНИ".

На згаданім прийняттю виникла добра думка, яку заініціювала пані Анастасія Твердун перевести збірку на журнал „ПРОМІНЬ".

Присутні зложили на цю корисну ціль 37 долярів, за що всім жертводавцям щира подяка. **Присутня**

ВЕСІЛЬНІ ПОПРАВИНИ

В неділю, 23. V. 1971 р. в Укр. Православ. Церкві в Лондоні, Онт. повінчалися — Микола, син п-ва Івана й Марії Жидовки, сталих громадян Лондону, і Віра, дочка п-ва Василя й Марії Симоненко, недавно прибулих сюди з Монтреалу. Вінчали — місц. настоятель о. М. Дебрин і земляк п-ва Симоненків, о. Т. Міненко з Ґрімзбі.

Відгулявши, того-ж дня, велике весілля, наступного дня в залі Українського Центру влаштовано традиційні весільні поправини. Тут численні місцеві й звідусіль прибулі гості — в повному виконанні традиції, в атмосфері весільного побуту докінчували цю гарну родинну подію. Молодята відправились у повесільну подорож, а приятелі „осиротілих" батьків ділять їх радість і вшановують їх чин створення нової родини. Це тимбільше, що обі родини, цим самим виконали послідне свое весільне зобов'язання супроти всіх своїх дітей. Виконання цього коштувало їх багато труду. По утечі з рідних земель, обоїм родинам приходилось не легко пробиватися через знані труднощі скитальщини. Достосувавшись до життєвих умов прибраної батьківщини — вони чесно виконували свої громадські обов'язки при рідній Церкві тощо, при чім зуміли уможливити своїм дітям належно підготовитись до самостійного життя нової української родини, серед рідного суспільства. В цій надії, всі присутні своїм „Многоліттям" бажали много щастя й здоров'я молодятам Миколі й Вірі, а батькам родинної потіхи й повного задоволення з виконаного ними обов'язку. А щоб слова не остались без діл, на зазив Весільного старости п. М. Співака — пані О. Співак і Т. Ноженко перевели грошеву збірку на рідну пресу, з якої приділено $5.50 на „Промінь".

Присутний

ДОБРОДІЙНИЙ БАЗАР
Келґарі, Альта

Відділ СУК ім. О. Басарабової в Келґарі може похвалитися та поділитися з іншими відділами нашими успіхами.

Добродійний Базар, мабуть перший у північній Америці, почався в Келґарі в році 1966, коли 18 організацій улаштували продаж печева і ручних робіт. Цього року було 56 ґруп ріжних організацій, які продавали свої речі у „mall shopping center" через три дни 18, 19, 20 березня. Наше товариство брало участь у минулих трьох роках, і кожного року вигравали першу нагороду. За один день продажі ми перевишили всі інші організації в Келґарі, які брали участь в базарі один день. Продаж печева, українські страви і писанки принесло $1,483.00.

Молодші жінки взяли відповідальність але всі старші і молодші, працювали разом і кооперація була надзвичайно успішна.

Референткою була пані Єлисавета Дін і до помочі була пані Ґеня Маковська. Щира подяка належиться всім тим жінкам які причинилися до цього базару. Сподіваємося що і на далі будемо продовжувати свою цінну працю.

Ґеня Микитяк, кор. секр.

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ В 100-ЛІТТЯ Л. УКРАЇНКИ
Гамільтон, Онт.

Заходами культурно-освітнього комітету при відділі Союзу Українок улаштовано в неділю 23 травня 1971 р. в залі св. Володимира святочну академію присвячену 100-річчю народження Лесі Українки, в якій взяли участь сумківці та виступав церковний хор.

Сценічним оформленням був портрет поети убраний рушниками та квітами. Програмою свята керувала голова відділу пані М. Пасіка, яка відкрила програму святочним вступним словом.

Першою точкою на програмі була рецитація „Чи згадали хоч раз мене", яку в художній формі виконала учителька пані В. Логин. Далі слідували точки: жіночий хор Собору св. Володимира відспівав 5 пісень „Ой, здається не журюся" — слова Л. Українки, аранж. М. Сушко; „Ходила я по садочку", солістка — Раїса Садова, сопрано; „Чорнобривці", „Гетьте думи" — слова Лесі Українки. Солістка — Раіса Садова, сопрано. „Журавлі" — слова А. Малишка, муз. П. Майбороди. Диригент Макар Сушко, піяністка Надя Литвин-Доналд. „Надія — рецитація на музичному тлі. Виконала Соня Криштанович, при фортепіяні Богдан Пенюк. „Вишеньки" дитячий квартет: Орися Лещук, Андрій Трипільський, Христина Бродгед, Тарас Бродгед. Музичний супровід — Ярослава Климашко. Доповідь про життя і творчість Лесі Українки — пані Анна Токарик.

Друга частина програми складалась з таких точок: „Слово про драму „Бояриня" — пані Ольга Кульчицька. „Інсценізація драми „Бояриня II, IV і V дія. Виконавці: Оксана — бояриня — Наталя Кульчицька, Степан — боярин — Микола Кульчицький, Степанова мати — Анна Кіт, Аннушка — сестра Степана — Галя Сіренко, гість з України — Петро Кіт. Постановку підготовила пані Ольга Кульчицька. Слово о. Митр. В. Федака. Кінцеве слово виголосила голова відділу пані М. Пасіка. Академія закінчилась відспіванням національного гимну.

Марія Пелепяк.

„ПІВНІЧНЕ ТОРОНТО НА ДОБРУ ЦІЛЬ"

Якось стає жаль, коли приходиться писати про розв'язання Жіночого Товариства у Північному Торонті. Одначе це не значить, що у нас не було активности або замало членок до праці. Ми спочатку проводили нашу працю по хатах і так через кілька років. Причина була та, що через брак приміщення не могли ми на далі виконувати свою працю. Друга причина була та, що ті самі членки які належали до відділів Союзу Українок Канади при Катедри Св. Володимира Торонті не могли вони подвійно працювати тут і там. І на останньому засіданні, коли ми обширно розглянули цю справу прийшли до заключення щоб знова скликати засідання у справі розв'язання нашого товариства.

Світлика з базару в Келгари, Алта.

Засідання відбулося в м. жовтню 1969 року в Інституті Св. Володимира в присутности голови Союзу Українок Канади пані Лесі Хорош-Ґрегорі, панни Анни Фігус голови Жіноче Товариство при Інституті Св. Володимира, голови Музейного Комітету в Торонті пані Є. Вахни, бувшої голови пані А. Євчук, бувшої секретарки пані П. Гаврилюк і бувшої касирки пані Стефанії Якимець.

Тут коротко хочемо подати про пророблену працю згаданого т-ва.

Жіноче т-во у Північному Торонті заснувалось 1957 року. Перше засідання відбулося в домі П-ства Н. і К. Грабовських, а перші особи, які прибули — отець і добродійка Фотій, К. Сакалюк, Є. Вахна, Маруся Романко, П. Гаврилюк, А. Романко, С. Якимець, А. Євчук, М. Пашцук, Є. Зарицька, С. Григоріяк, Є. Коча. Вол. Грабовський і молода пані Грабовська. На цім першім засіданні вибра-

ли заряд, до якого увійшли: голова А. Євчук, зас. голови, Є. Вахна, рекордова секретарка П. Гаврилюк, касирка С. Якимець.

Відтак збори відбувались по домах, а найбільше відбулося в домі бувшої голови А. Євчук. Заряд працював до 1962 року. Працю, яку ми виконали за той час, була скромна бо через брак приміщення не могли більше зробити, так як от при церквах роблять членки, але наші членки були щирі і активні.

Гроші, які остались в касі, на останньому засіданню рішено було розділити їх на добру ціль. Ось тут коротко подаємо спис, вислали пожертву до Головної управи Союзу Українок Канади 200.00 — Пані С. Якимець передала до Жіночого Товариства при Інституті Св. Володимира 300.00. Вислано до журнала „Промінь" 100.00, вислано до рідної школи у Північному Торонті 50.00. Вислано пожертву на Музейну Фундацію Союзу Українок Канади 25.00. Вислано до головної управи Союзу Української Молоді Канади („Сумк") 25.00. Також при цьому ми уділили для „Сумк" в Торонті при Катедрі Св. Володимира ,і на відбутих засідання СУМК, що відбулося 23-го червня 1971 р. Бувша голова А. Євчук мала коротке слово і при тій нагоді вручила пожертву як дар (убрання стрій) для дівчат вартости 90.00 також і вручено чека в сумі 55.00 для них. Шиттям занялася була пані С. Якимець. Та при цьому мені приємно скласти якнайсердечнійшу подяку і признання для пані Стефанії Якимець за її труд і працю, що взяла на себе такий обов'язок і пошила (убрання стрій) для дівчат. Це була трудна праця і багато часу вона приложила до цього і так щиро його виконувала.

Як бувша голова, на цьому місці складаю подяку бувшій секретарці П. Гаврилюк, заст. голови пані Є. Вахні і А. Романко, а зокрема щиро дякую пані Є. Якимець за її щиру працю за весь той час що разом співпрацювали, яка би не була праця пані Якимець все добре вив'язувалась із свого завдання.

На закінчення складаю велику подяку всім членкам за співпрацю і всім тим, які приложили своїх рук до праці до того часу, так довго, як ми існували через 5 років.

Закінчуючи наш звіт, хочу ще раз підкреслити, що всі ті, які працювали в згаданім т-ві, свою активність в громадській праці виявляють в інших відділах Союзу Українок Канади та залишились лояльними членками своєї організації.

Анна Євчук.

БЛ. П. ЯДВІГА КОТИШИН
Мирнам, Алберта

Ядвіга Котишин народилася 13 серпня 1893, в селі Білівці, повіт Броди в родині Станіслава і Розалії з Голіновських. Виростала при матері, ходила до початкової школи. Також ходила до Бродів на роботу. Але тому, що не було можливости доброго заробітку, маючи 18 літ, порадившись, виїхала з кількома приятельками до Канади.

В липні 1912 р. Ядвіга із своєю тіткою Теклею Кіт, приїхала до Альберти в околицю Іннисфрі. Кілька днів перебувала у домі Гавриляків. На свято Петра і Павла Ядвіга поїхала до Мондер, де відбувався великий відпуст. Тут вона стрінулась з односельчаном, Василем Котишином, з яким попрощалася чотири роки тому, коли Василь від'їжджав до Канади. З того дня вони стали близькими. Ядвіга поїхала із Василем до Едмонтону, де він знайшов для неї працю у приватнім домі. Вони часто зустрічались, і 21 квітня 1913 р. одружилися у Мондер.

Кілька років жили в Кардиф, а так перебралися до Плейн Лейк, де відкрили маленьку крамницю. В 1917 році переїжджають в околицю Мирнам на господарку. Потім купили фарму п'ять миль на північ, де через десять років управляли місцевою поштою і крамницею. Ядвіга несла велику відповідальність — доглядала хати і дітей, працювала коло пошти і крамниці, харчувала переїжджаючих і новоприбулих, яким помагала знайти роботу. До всіх людей вона була привітна і розуміла їх потреби, 1947 р. перебралися на відпочинок до міста Мирнам.

Покійна також була діяльна в громадському житті. В 1923 р. зорганізувала жіноче товариство і була першою головою. Товариство вступило до С. У. К. під назвою „Відділ ім. Олени Пчілки", при якім і при церкві покійна була активна до кінця свого життя. Передплачувала і перечитувала журнал „Промінь" від першого числа його видання. Учащала, як делегатка на З'їзди до Едмонтону, Саскатуну, Вінніпегу, Торонта, та інших місцевостей. Понад все глибоко вірила в Бога і в свою Церкву для якої все щиро працювала.

Ранком 24-го березня розійшлася сумна вістка, що несподівано відійшла у вічність бл. п. Ядвіга, лишаючи в глибокім смутку мужа Василя і восьмеро дітей, яких покійна виховала чесно і з пошаною. Сини: Адольфо у Ту Гиллс Ярослав у Мирнам, Нестор і Орест — в Едмонтоні; доньки: Емілія — у Мирнам, Галя — в Ту Гиллс, Віра — в Сіетел і Леся — в Келгарі. Залишила 17 внуків і чотири правнуки. Також одну рідну сестру, Анну Юсак в Едмонтоні , та багато близької і дальшої рідні.

Панахида відбулася 26 березня в Елкс залі в Мирнам а похоронна відправа у суботу 27-го, в церкві Пресвятої Тройці, Мирнам. Поховано на церковнім цвинтарі. Чин похорону відслужили Всеч. о. Савченко з Мирнам і о. Зубрицький з Ту Гиллс.

Після похорону відбувся поминальний обід, при участі багато людей, на якім промовляли: п. Василь Яремчук, голова церковної управи, пані Анна Чапельська, заст. голови відділу С. У. К., п. Павло Кіт, стрієчний брат покійної і син Орест. Пан Яремчук згадав, що покійна багато причинилася в розповсюдженню журнала „Промінь" в цій околиці, тому в її пам'ять зібрано $28.10 на журнал.

Спочивайти Мамо, тихим, Божем сном.

Хай канадська земля, буде вам пером.

Донька, Галя Маріянич.

Бл. п. ВАСИЛИНА НЕСМІЛА

В неділю 11-го квітня 1971-го року відійшла у вічність одна з активних членок жіночого т-ва і членкиня У. Г. П. громади у Вернон, Б. К., б. п. Василина Несміла з роду Смук.

Василина народилася 24-го травня 1907-го року в околиці Сарто Ман. Коли їй було два роки родичі переїхали до Альберти і оселилися в околиці Йонгставн, де вона виростала і ходила до публичної школи.

Родичі покійної хотіли, щоб Вона мала і українське виховання поза своїм домом, а таке виховання міг дати в ті часи лише Інститут ім. Петра Могили в Саскатуні, де покійна і перебувала продовжуючи свою науку. Вплив перебування в Інституті ім. Петра Могили залишився в неї через ціле її життя.

В 1929-му році Василина виходить заміж за Пилипа Несмілого і живуть в околиці Йонгставн, Алта., а 1933-го року молоде подружжя переселюється в околицю Вегревіль, Алта., де перебувають на фармі десять років. В 1943-му році переселюються до Вернон, Б. К., де Покійна і проживає до відходу у вічність. Чоловік покійної помер в 1957-му році залишаючи її з двома синами, які вона виховала з любовю до Св. Церкви. Покійна хоч і була слабого здоров'я, але в праці для жіночого т-ва і Св. Православної Церкви була все одною з перших.

Панахида відбулася в вівторок 13-го квітня в похоронному заведенні, а в середу 14-го квітня в Українській Греко-Православній Церкві відбувся Похорон. Похоронні відправи відслужив місцевий парох о. Я. Рибалка.

Як на Панахиді так і на похороні було дуже багато людей, які прийшли, щоб в останнє віддати честь Покійній за Її працю для громади і за християнське відношення до приятелів і сусідів.

Після похорону в церковній залі відбувся поминальний обід, після якого говорив голова громади п. В. Гакман і голова жіночого т-ва добр. С. Рибалка, а подяку він імені родини склав найстарший син покійної.

Під час „останнього цілування" замість живих квітів було зложено $144:00.

Учасник похорону

ВІДІЙШЛА У ВІЧНІСТЬ ІЛЕНА КИРСТЮК
Тіодор, Саскачеван

Після довгої недуги, 9 лютого 1971 р., в лікарні в Тандер Бей, Онтаріо, заснула в Бозі бл. п. Ілена Кирстюк, проживши 77 років.

Перша панахида була відправлена о. протопресвітером Л. Сологубом в сослуженні о. П. Зміївського в похоронніім заведенні в Тандер Бей, в середу 10 лютого. Після панахиди о. Л. Сологуб у своїому слові вказав на непересічні риси характеру покійної, зокрема на її незломну життєву витривалість, що давала їй силу вивести в люди 15 дітей.

Наступного дня тіло покійної відвезено до Тіодор, Саскачеван, де в п'ятницю, 12 лютого, о. С. Симотюк відправив другу панахиду в Українській Православній Церкві. В суботу, 13 лютого, після заупокійної та похоронної відправи, що відслужив о. С. Симотюк, тіло покійної Ілени в супроводі численної рідні, приятелів і знайомих було перевезене на вічний спочинок на цвинтар біля піонерської церковці Св. Івана Сучавського.

Першими похоронними зарядженнями в Тандер Бей занялись дві дочки, що там живуть, Катерина Процишин і Беті Карпюк. Про останні плянування і похоронні зарядження в Тіодор подбали сини Петро і Павло Кирстюки та дочка Сісілія.

У похоронах взяли участь сини: Михайло, Петро, Павло, Едвард, Василь; дочки: Марія, Домка, Лілія, Ірина, Анна, Сісілія, Катерина і Беті; тридцять два внуки і десять правників. Дочка Ева (Ракфта) з Ванкуверу не могла прибути.

Не була теж старша сестра дуже вже немічна, Ронця Фівчук, в Саск. та брат Василь Скрипник з Дітройт, Міч.

Бл. п. Ілена Кирстюк народилася 2 серпня 1893 року в селі Валява, повіт Кіцмань, на Буковині. До Канади приїхала 13-річною дівчиною 1909 року. 1911 року вийшла заміж за Данила Кирстюка. Внедовзі після одруження вони взяли „гомстед" в Саскачевані, де й фармерували до 1952 року, тобто до смерті чоловіка Данила.

Відомо, що піонерські часи не були легкі. Кирстюки теж починали з нічого, маючи лише тверді руки, завзятість, віру в себе і надію на краще завтра. До цього вони прямували, прочищуючи свій життєвий шлях важкою працею. І Господь їх благословив, гарною сім'єю (шість синів і дев'ять дочок) і матеріяльними дорібками.

Попри щоденну працю, і вихованням дітвори, вони знаходили ще час на справи громадські й церковні. Без їхньої участи нічого в їхній околиці не діялось. Вони були співорганізаторами своєї церковної громади, жертвуючи також свій вклад у побудову першої там церкви, іменем Івана Сучавського. Покійна Ілена, де б не перебувала, після смерти свого чоловіка, кожного року висилала свою лепту на втримання церкви.

Останні роки свого життя вона перебувала в Тандер Бей, де живуть її дочки, Катерина і Беті.

Але так, як кожного літа, незалежно, де б вона проводила зиму, спішила на свою улюблену фарму. Її бажанням було по смерти спочити біля могили свого чоловіка та сина Генка, який упокоївся 1939 року на фармах, де провела вона найкращий вік свого життя.

Хай же ця земля буде їй легкою.

Рідний.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ТАНДЕР БЕЙ, ОНТ.
Відділ — ім. Олени Пчілки

Річні збори відділу відбулися 14 грудня 1970 у залі під церквою Св. Володимира. Предсідницею зборів була пані Теодора Литвин, секретарювали пані: Софія Мендик і пані Йосефина Сурмай.

Членки управи здали звіти з діяльности за минулий рік. Голова пані Ґронська, у своїм звіті сказала, що впродовж року відділ відбув Йорданську Вечерю, спільне свячене, громадську вечерю в День Подяки весняний чай, весняний і осінний базари. Комітет до відвідування хворих по лікарнях обдарував українських пацієнтів бабками і писанками в часі Великодних свят.

Членки товариства є учительками у недільній школі. Освітній комітет приготовив програми на свято Лесі Українки, Тараса Шевченка, День Матері і фінансовий прихід зі свята Лесі Українки призначений був на журнал „Промінь".

Цього року у місяці березни відділ відсвяткував 25-літний ювілей свого заснування. На цім святі головною доповідачкою була пані Ольга Войценко з Вінніпегу.

У жовтні, разом з церковним зарядом і членами відділ відсвяткував 35-літний Ювілей церковної громади Св. Володимира. Головним доповідачем був перший священик, що помагав будувати нашу святиню — о. Іван Гикавий з Ванкуверу.

На протязі року відбувались у нас: бінього і варення та продаж вареників-(пирогів) і голубців, з чого був поважний прихід. В тих заходах кілька членів мужчин були дуже помічними для членкинь, які помимо богато інших обов'язків могли найти досить часу для цієї праці.

З фінансової сторони наш відділ не зле пописався: до церкви дали $3,000.00; заплатили буджет до централі; на степендійний фонд о. д-ра і добр. С. В. Савчуків дав 25,00; на „Кенсер Фонд" — $15; на ювілей Українського Голосу — $25,00, на „Промінь" — $53.00.

Пані Ґронська висловила всім свою вдячність за таку успішну ко-операцію.

До заряду на рік 1971. увійшли: Уступивша бувша голова — Марія Ґроньска, голова — Варвара Бойко, зас. голови — Анастазія Ландяк і добр. Анна Зміївська, фінансова секр. — Василина Федчак, касирка — Тереса Кулій, секр. — Анна Стасів. Контрольна комісія — Ф. Середюк і М. Кохалик. Представниці до Комітету Українок Канади — Варвара Бойко, Теодора Литвин, Софія Мендик. Учительки недільної школи — добр. Зміївська, Соня Клименко, Вероніка Середюк, Катруся Бурак і Анна Стасів. Господині кухні — Анастасія Ландяк і Анна Кибюк.

Після зборів уступивша голова пані Ґроньска запросила всіх присутних залишитись на щорічну членську вечерю, яку членки вже приготовили.

Анна Стасів, рек. секр.

ВЕҐРЕВИЛ, АЛТА
Відділ ім. св. Ольги

Закінчуючи успішний рік існування, річні збори товариства відбулися в Прінс Едвард Їдальні 2-го листопада, 1970 після бенкету влаштований панством П. і Є. Соколовським. Молитву перед бенкетом провів о. Туржанський а на закінчення предсідниця пані Євка Симорозум подякувала за гарну услугу бенкету та за численну присутність членок. Секретарка пані Ефта Равлюк прочитала звіт минулорічних зборів а членки зарядів по черзі здавали свої звіти.

За 1970 рік тов. відбуло Новорічну Забаву, день продажі домашного печева, 8 бенкетів, 12 похоронних обідів і перекусок, базар та займалося їдальнею під час площової вистави. Ми відсвяткували свято Лесі Українки та княгині св. Ольги а діти народних шкіл та СУМК Різдво Христове та День Матері.

Добродійний комітет відвідував хворих нашої парафії та брали ми участь в ріжних збірках.

Товариство займалося садочком, українською і недільною школою та С. У. М. К.

Фінансовий звіт був як слідує: В касі з 1969 року було — 1,301.74, приходи в 1970 році — 10,441.81, розходи 10,587.58, в касі осталося 1,155,97.

Заряд тов. на 1971 рік: Уступ. голова — Є. Симирозум, голова — О. Мельничук, заступниці — Н. Ґордей і А. Загарійчук, касирка — М. Бойко, рек. секр. — Є. Равлюк, кор. секр. — М. Зубріцька. Контр. комісія — В. Шапка, М. Касіян і М. Байдала. Сестрищі — Б. Юніят, Марія Никифорук, А. Фаріон і Н. Ґордей. Реф. Зов. Зв'язків — М. Касіян. Доб. праці — Е. Равлюк, Б. Юніят і К. Симилюк. Печира — Є. Гунчак, А. Байдала і А. Фаріон. Програмовий — А. Загарійчук і Л. Григірчук, Архіву — Ф. Павлюк. Базару — К. Симилюк і Р. Синюк. Вишиття — С. Бакала і П. Бережан. Столиків — М. Чомик і В. Дячук. Чаю — П. Барлот, А. Байдала і К. Лазарук. Реф. Української школи М. Касіян і О. Мельничук. Учительки української школи — Добр. З. Туржанська і М. Зубріцька. Реф. Нед. школи — М. Чомик і А. Маціборські; учительки Нед. школи — Л. Григірчук, доб. З. Туржанська, А. Загарійчук і З. Тріска. Реф. С. У. М. К — Є. Равлюк, Р. Синюк М. Бабчук і пан М. Шевчук Площової вистави: Є. Симирозум і С. Бакала. Купування — Ф. Павлюк і К. Симилюк.

О. Мельничук, голова

БЮКЕНЕН, САСК.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відділу відбулися 8-го грудня 1970 року в домі пані А. Білан.

Збори відкрила голова пані Ю. Талпаш молитвою. Відтак подякувала членкам за їхню співпрацю і довіря протягом року і побажала успіхів в наступнім році.

Слідували звіти секретарки і касирки.

Впродовж року відбулося 11 місячних зборів і троє засідань заряду. Головним проєктом нашого відділу було сплачення довгу ново збудованої кухні й їдальні при Народнім домі. Це діло довершили успішно і закінчили його соціяльною вечіркою. Відбулася вечеря а по вечері слідували промови. Голова Народного Дому, пан Є. Василів подякував членкам за їхню дбайливу працю і за сплачення довгу. Також говорив п. С. Кінащук а пані Ю. Талпаш відповіла за подяки.

Друге важне свято наш відділ відбув а це 25-літній ювілей свого існування. Ця імпреза відбулася 28-го листопада — гостя бесідниця була пані О. Гавриш, голова пров. екзекутиви.

Поза вище згаданих імпрез наш відділ влаштував весняний чай, храмовий обід, обід на День Подяки, осінний базар і приготовляли весільні

прийняття, приготовляли похоронні і поминальні обіди.

Пані М. Вилсон, вишила і подарувала накриття на тетрапод до церкви. Членки також доглядали порядку і чистоти у церкві і Народнім Домі.

Буджет до централі був вповні виповнений.

Заряд на 1971 рік — голова — Ю. Талпаш, заст. голови — А. Олійник, секр. — І. Скорець, касирка — С. Денесик. Кон. комісія — В. Кіцан, А. Олійник.

А. Котик.

ВІДДІЛ ім. Кн. ОЛЬГИ
Лондон, Онт.

Річні збори відділу відбулися 14. II. 1971 р., під управою пань: В. Яремченко — голови, та В. Новицької — секретарки. Молитву перевів о. М. Дебрин.

По вступних формальностях уступаюча управа — на чолі з пані О. Співак, подали обширні звіти зі своєї діяльности в 1970 р., висловлюючи подяку для всіх, за добру співпрацю й поміч. Зі звітів видно поважну працю відділу у всіх ділянках, з чого слід відмітити слідуюче:

Відбуто: 10 засідань, 4 м. збори, 2 бенкети, 3 обіди, запусти, місійне прийняття, Йорданську Вечерю, на яку — традиційно — запрошено українське студентство, проводи; переведено розігрівку речей, розпродаж великодного печева, показ для писання писанок і готовлення українського печева, осінний базар. Жіноцтво — як щорічно — брало участь у коляді на Церкву, різдвяному концерті колядок по місцевому радіо й передріздвяній імпрезі етнічних груп м. Лондону. В ділянці сусп. опіки — старанно відвідувано хворих по шпиталях і вручувано їм квіти. Для загально громадських справ відділ брав участь у нарадах, тощо місц. відділу КУК.

Під освітним оглядом — наше членство, вже самим своїм призначенням як матері й жінки в родині й громаді — бере безпереривну участь у духовій ділянці життя; своїми виступами у мистецьких програмах чи матеріяльною допомогою у всіх проявах громадського життя лондонщини — ми брали конкретно участь у святах (вряджених спільно, під управою КУК): Листопадовому, Державности, Т. Шевченка, Дні Матері й Святі Книжки. Особливо, і то спільно з усім українським жіноцтвом — було улаштовано свято Л. Українки й Героїнь. Дано дві доповіді, з них одну гостею з Торонта, пані М. Волосевич, в 10-ту річницю смерти св. п. О. Петлюри. Заслуговує на належну увагу праця нашого жіноцтва-членства при Церкві, як сестриць, в церковному хорі, у Рідній і Недільній Школі, громадській бібліотеці, а це все має безпосереднє відношення до культурно-виховних справ нашого українського оточення.

Найяскравіше світло про діяльність відділу кидає його фінансовий звіт: Річний оборот відділу був: $5,633.00 — прихід і 5,292.00 — розхід; з цього найбільше приділено на — ще великі потреби нашої Церкви Пресв. Трійці, на закуп деяких речей для устаткування кухні, тощо, а також, допомогу на Рідну Школу, бібліотеку, пресу „Промінь", квіти для хворих, і інші добродійні цілі.

Щиру подяку й признання уступаючій управі відділу, за так успішно проведену працю — висловив Наст. громади — о. М. Дебрин, як також, він привітав новообрану управу, бажаючи їй повного успіху в діяльности 1971 р.

До складу управи відділу на 1971 р. увійшли такі пані: Уступаюча голова — О. Співак, голова — С. Степанюк, заступниця — В. Яремченко, секретар — В. Новицька, скарбник — Ол. Кошарна, культ. осв. реф. — Добр. К. Дебрин, господиня — М. Овчаренко, Сусп. Опіка — Н. Шульга й К. Підопригора, делегатка до КУК — Р. Ковальчук, Сестрицтво — Е. Слюсар, П. Вітоль, О. Співак (ст.); Контрольна комісія — Ол. Тищенко, К. Рибка, О. Винничук. Щасти Боже новій управі в 1971 р.

К. Дебрин, осв. реф.

КРИДОР — БЛЕЙН ЛЕЙК
Відділ ім. Хариті Кононенко

Річні збори відділу відбулися 3-го листопада в домі п-ва Леся і Ґені Грицюк. Збори відкрила голова п. Катерина Парчевська молитвою та хвилиною мовчанки вшановано померших членок. Предсідницею зборів була п. К. Парчевська, а секретаркою Анна Гунчак.

Впродовж року відбулося 9 місячних зборів і троє засідань заряду. Підприємства впродовж року були такі: продаж різдвяного печива і чай, членки ходили колядувати. Великодний чай, продаж писанок і печива, приготовляли похоронні обіди, весільну вечерю, Храмовий обід і Церковний вечерок.

Членки відвідують хворих у шпиталях, помагають у збірках на недугу серця і рака.

Ми сповнили буджет до централі Союзу, взяли участь у двох З'їздах продавали білети на Колегію Св. Андрея. Жертвували $100.00 на Інститут Могили і помалювали церкву.

З року 1969 осталось у касі 1.463.67, прихід у році 1970 — 461.30, розхід — 1.593.60, в касі осталось — $331.31.

Заряд на 1970 рік той самий, що був 1969 року. голова К. Парчевська, зас. голови М. Цьона, касирка А. Боднарчук, секр. А. Гунчак.

Кон. комісія — Ґеня Грицюк, М. Дорошевич, Сестриці — А. Ференс, М. Човганюк, А. Солодюк, М. Михалюк, Ґ. Грицюк. Референтка шкільництва — М. Цьона. Доглядачка хворих — Ґеня Грицюк.

Анна Гунчак, секр.

КАНОРА, САСК.
Відділ ім. Марії Маркович

Річні збори відділу відбулися 12 листопада 1970 року в залі Народного Дому. Збори відкрила голова Стефанія Горчинська. Молитву провів Всеч. о. В. Бойчук. Хвилиною мовчанки вшанували померших членок.

Предсідницею зборів була Анна Полович, секретарювала Марія Котелко. Парох, о. Бойчук привітав членок і висловив признання за їх співпрацю з церковним зарядом.

Діяльність нашого відділу була активна. Управа відділу мала 10 засідань у залі під церквою, 7 регулярних місячних зборів. Відділ начислює 90 членок, 3 почесні членкині і 7 новоприбулих. На місячних зборах доброд. Бойчук давала короткі освітні виклади. Членки заряду і голови комітетів здавали звіти з діяльности т-ва за рік.

Отець і доброд. Бойчуки давали лекції для наших членкинь через зиму минулого року. Тепер ще більше членкинь будуть вивчати українську мову. Це є ознакою що наше жіноцтво є свідоме того, що кінця науці нема і — ніхто з нас ніколи не є застарай більше учитися і більше знати.

Відділ опікувався недільною школою, рідною школою і молодшим відділом СУМК. Купували для них потрібні підручники і матеріяли. Недільна школа відбувалася кожної неділі крім літних місяців. На лекції вчащало 105 учнів. Були поділені на

10 кляс. Отець Бойчук є настоятелем недільної школи.

Старанням учителів і дітей нед. школи відбувся концерт Св. Миколая. Жін. т-во обдарувало дітей на Різдво при кінці року, дали їм нагороди і влаштували для дітей і родичів спільну прогульку на оселі Тризуб біля Кристал озера. Обдарували учителів недільної школи скромними подарунками.

За ініціятивою старшого СУМК і за старанням старшого, молодшого відділів СУМК, недільної школи і церковного хору, жін. т-ва і церковної громади відбулось 3-го травня велечаве свято молоді. Жіноче т-во приготовило громадський обід в залі Народного Дому, на якім гостили голову президії Консист. Всеч. о. Прот. і добр. Керніцьких та голову пров. управи СУМК п. Ярослава Луцюка з дружиною.

Свято членства відбулось у нас в неділю Службою Божою в Церкві. Голова відділу пані Ґорчинська привітала членок відповідною промовою. Добр. О. Бойчук розповіла про початки організації, прочитала основні цілі Союзу, пригадала про журнал „Промінь", який так високо підніс нас національно і духово. Програма свята закінчилась чайним прийняттям.

Добродійний комітет відвідував хворих членок по шпиталях і домах, а також старших громадян в домі опіки, для них членки добр. комітету улаштовують свято на день уродин та інше, а на Різдво приготовило їм Різдвяний обід, на Великдень обдаровує писанками і паскою. Відділ передплачує до місцевого шпиталю „Український Голос" і „Промінь".

Наш відділ брав активну участь у збірковій кампанії на поборювання недуги рака. Голова відділу С. Ґорчинська була учасницею конференції в цій самій цілі, яка відбулась у Йорктоні, як також відділ брав участь у кампанії „Юнайтед апіл."

Відділ давав фінансову поміч оселі Тризуб. Пані К. давала лекції з вишивання. Відділ придбав два чорних обруси до церкви на час посту та фіолетові стихарці для вівтарних хлопчиків. Наш відділ прощав почесну членку Євгенію Козяр, яка відїхала від нас.

Наш відділ спільно з церковною громадою улаштували такі підприємства: Йорданська Свята Вечеря, пущення, спільне свячене, обід на День Подяки, храмовий обід Для придбання фондів членки нашого відділу приготовляли бенкети, обіди, розігравки, вечері, перекуски, весільні прийняття, похоронні трапези, продажі Великодного і Різдвяного печива. Ми мали весняний чай, продаж печива і ручних робіт.

На освітні цілі відділ зложив такі пожертви: Буджет до централі Союзу Українок — $190.00, провін. фонд Союзу — $10.00, стипендійний фонд — $15.00, на Інститут П. Могили — $50.00, оселю Тризуб — $25.00, „Кенсер рисирч" — $25.00, нагорода за українську в державній школі — $25.00, за українську пісню у музичнім фестивалі — $25.00, на журнал „Промінь" — $50.00 на радіо-програму в Саскатуні — $25.00, УГПЦ-консисторія — $25.00, Колеґію св. Андрея — $25.00, стипендія ім. о. д-ра С. В. Савчука при Колеґії — $25.00. Розмет на подорож делегатки — $50.00, СУМК-централя в Саскатуні — $25.00, Раду Української Школи в Саскатуні — $15,00, буджет до Народного Дому — $400.00, на сплачення довгу нашої церкви — $2,500.00. В банку з 1969 року осталось $907.76, приходи в 1970 р. — $6,496.45, розходи — $6,810.70, осталось в банку — $593.71.

До заряду на 1971 рік увійшли: Голова: — Марія Котелко, уступивша голова — Стефанія Ґорчинська, заступниці — Альбіна Мисак, Катерина Дутка, рекорд. секретарка — Анна Стусик, заступниця секр. Катерина Лабюк, кореспонденційна секретарка — Марія Гребенюк, касирка — Оксана Копельчук. Дорадниці заряду: Стефанія Ґорчинська, Анна Полович, Анеля Стратійчук. Голови комітетів: Добродійний комітет, відвідування хворих — Анна Тумак, Стела Лисан. Соціяльний комітет — Марія Ґулуцан. Комітет членства — Павліна Ґорчинська, Катерина Шусельницка, Настя Писемна, Анеля Статійчук. Референтка „Променя" — Анна Стусик, оселі Тризуб — Дарія Ортинська. Представниця до дому опіки Старших — Павліна Ганевич. Добродійний комітет, відвідування Старших — Оксана Гладун, Анна Полович, Марія Фостей. Реф. Недільної Школи — Марія Котелко, Молодшого відділу СУМК — Фіялка Киба, Марія Ґулуцан. До Надзірної Ради СУМК — Марія Котелко. Сестриці — Домка Ленко, Марія Лодба, А. Охітва, Пані Шевчук. Культурно-Освітній комітет — Павліна Ґорчинська, добродійка Бойчук, Катерина Лабюк. Кухарки й господині — Павліна Дверничук, Анна Тимрик.

На закінчення річних зборів голова пані Стефанія Ґорчинська щиро подякувала зарядові за співпрацю й всім, що причинилися до успіхів нашої діяльности, яка увінчалася успіхами.

Марія Котелко
рек. сек. 1970

ФЛИН ФЛОН, МАН.
Відділ ім. Доньки України

Річні збори відділу відбулися — 2-го листопада 1970 у церковній залі. Голова Ґ. Ясентюк відкрила Збори Молитвою і була предсідницею а секретаркою Р. Малюта. Звіти діяльности т-ва здавали членки заряду і комітети.

Т-во складається з 19 членкинь. За рік відбулось 10 місячних Зборів. З освітної діяльности — відсвятковано „День Матері програмою з дітьми Рідної школи і продажем квітів, що членки робили Улаштовано Свято Державности, роковини Лесі Українки і Тараса Шевченка, та Свято Книжки програмою. Мали одно Чайне прийняття і виставу народного мистецтва з продажем печива.

Т-во брало участь у місцевій імпрезі Сторіччя Манітоби, що його улаштувало Т-во — „Бизнес і Профишенал" Жінок. Ця імпреза складалася з Чайного Прийняття і великої виставки Мистецтва всіх етнічних груп у Флин Флон. Наше т-во мало також багату виставку народного Мистецтва. Двох з наших членок брали участь у виставці в народним одязі.

Т-во приготовило три обіди — один на храм у травні, другий восени в річницю відкриття церкви, і один для сумківців, на якім мали гостей промовців. Улаштували два випродажі печива — Великодне і писанок, що її членки нашого відділу писали. Три випродажі уживаних речей. Членки кожного місяця мають розігравку на зборах і мали одну осінню розігравку. Комітет добродійної праці відвідує хворих у шпиталі і дома, дає квіти і інші подарунки.

Т-во співпрацює з нашою молоддю СУМК; помагає на їхніх Чайних приняттях і виставках. Опікується Українською і недільною школами — учителями і фінансуванням школи. Постарало пакунків і перекуску для всіх дітей громади після концерту Св. Миколая та дарунків учителям. Також

мали Літню забаву (пікнік) для дітей Місцевої громади. Для членок і прихильниць влаштували Різдвяну Забаву з обмінію дарунками. Окремі святочний дарунок вручило голові т-ва, та вручено нагороди 9 членкам, які були присутні на кожних зборах впродовж року.

Т-во подарувало книжку „Видатні Жінки України" до української частини місцевої бібліотеки.

Членки т-ва по черзі опікуються доглядом старших Горожан у місцевій Старечій кімнаті відпочинку, приносять і подають перекуску. Членки беруть участь у місцевих збіркових кампаніях на різні добродійні цілі.

Комітет сестриць доглядає за порядком у церкві.

Т-во призначає свої теперішні фонди на відновлення і малювання залі і парафіяльної хати.

З 1969 року осталось — 8.39.57, приходи в 1970 — 1029.09, розходи — 620.86, в касі осталось — 1247.80.

Заряд Т-ва на 1971 рік: Голова — Ґ. Ясентюк, уступивша голова — А. Олійник, заст. голови — Є. Толощук, секретарка — Р. Малюта, касієрка — М. Скварчук. Добродійний комітет (відвідування хворих) — А. Олійник, Н. Білецька. Контрольна комісія — П. Клевчук, Є. Попадин, Д. Скварчук. Господині — Д. Скварчук Є. Попадин. Сестриці — А. Олійник, М. Сморгай, П. Андрейчук, М. Скварчук, П. Клевчук, П. Мендро, Р. Малюта. Репрезентантка до церковного Заряду — П. Клевчук. Референтки — освіти — В. Доброгорська, архіву — Р. Малюта, звязків — П. Мендро, телефонів — А. Олійник. Недільної школи — Ґ. Ясентюк і П. Мендро. СУМК-у — П. Андрейчук.

Р. Малюта, секр.

ГОДСОН БЕЙ, САСК.
Відділ імя Ольги Кобилянської

Річні Збори відділу відбулися 19-го листопада, 1970 р. в Нар. Домі. Членок присутних було 10. Збори відкрила голова пані І. Гоменюк і також була предсідницею. Секретарка була пані М. Медвідь. Пані Коленчук провела молитву. Звіт діяльности товар. здавали ріжні Комітети.

Впродовж року відбулось 10 місячних зборів. Членки приготовили храмовий обід, видали один поминальний обід приготовили і видали 6 бенкетів 4 весільних прийнять-бенкетів. Влаштували один випродаж домашнього печива, пирогів і голубців, 4-ох чайних прийнять і видали перекуску для одної членки в час 25-го Ювілею. Приймали студентів Інституту Петра Могили, перекускою і обідом, також дали грошеву поміч на їх подорож. Членки приготовили святу Вечерю на виставу у „Юнайтед церкві", перед їх Різдвом.

Т-во пожертвувало $200.00 на Інститут Петра Могили, $5.00 на журнал „Промінь". $5.00 на медичні досліди $265.00 на місцеву церкву $695.00 Нар. Дім, що вклали тайл на підлогу і ще інше $25.00 на Радію Передачі і також $10.00 на місцеву оркестру. Відвідували і посилали картки і дарунки хворим.

Т-во сповнило свій бюджет до централі.

Фінансовий звіт з року 1969, осталось в касі — 839,84, приходи в 1970 — 1968.43, розходи в 1970 — 1964.-02, осталось в касі — 744.11.

Заряд т-ва на 1971 рік: голова — Павліна Каленчук, заст. голови — Анна Словська, секр. — Ірина Гоменюк, касирка — Катерина Рурак. Контрольна комісія — М. Медвідь і Розалія Дух. Комітет прийнять: М. Медвідь, П. Щербань і І. Гоменюк. Господині до кухні — Д. Стрекіська і Єва Кулик. **Ірина Гоменюк,** секр.

У ГЛИБОКОМУ СМУТКУ ПОВІДОМЛЯЄМО УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО, що у вівторок 8-го червня 1971 р. у місті Монтреалі, Кв., відійшов у вічність

бл. п. ДМИТРО ЛЮТАК

Похоронений на цвинтарі Маунт Рояль.

Народжений 16-го серпня 1093 р. в с. Рогізна, Чернівецького пов., Україна.

До Канади приїхав у 1929 році й увесь час жив у Монтреалі.

Покійний залишив у глибокому смутку: дружину Василину і троє дітей: двох дочок: Марію і Вікторію, сина Ларія (усі троє одружені) і четверо онуків.

Нехай канадійська земля буде тобі легкою дорогий наш муж, батько і дідусю.

ВІЧНА ТОБІ ПАМ'ЯТЬ!

УКРАЇНСЬКА ВИШИВКА

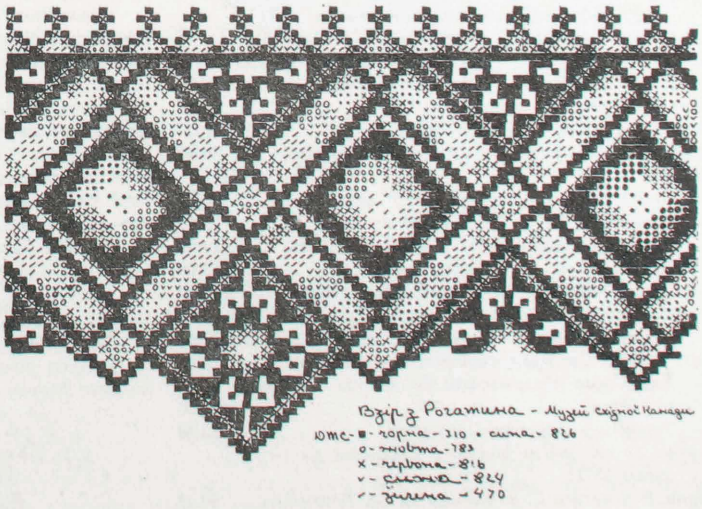

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

УКРАЇНСЬКИЙ СТРУДЕЛЬ

1 яйце, ½ ложечки соли, 1½ горнят води, муки, рум, бренді або ванілії, яблука.

Тісто: Яйце, сіл, воду і стільки муки, щоб замісити вільне тісто як на вареники. До тіста додати руму, бренді або ванілії. Добре вимісити. Накрити тісто теплим рушником аж поки не стане вільне. Розтягати тісто тонесенько як папір, на застеленім столі або на подушці і просушувати. Кінці, де є грубе тісто обтяти ножицями. Посмарувати тісто топленим маслом, накладати дрібно січених яблук приготованих так, як на пай, звивати. Звиваний струдель покласти в бляху, поляти маслом і пекти.

Свинячі ребра з капустою

2 фунти свіжих свинячих ребер,
3 горнятка кипячок води,
1 кварта квашеної капусти,
1 велика цибуля, посічена,
1 морква середньої величини,
½ ложечки кмину,
Сіль до смаку.

Покраяти ребра на кавальчики і покласти в плитку ринку. Пекти в дуже гарячій печі, щоб зарумянилися і товщ стопився. Вийняти зарумянені ребра і дати до баняка. Налити кипячої води, накрити і варити на вільнім вогні аж змякнуть, але ще не відстають від кісток. Додати квашену капусту (якщо капуста дуже кисла, виполоскати і відцідити) посічену цибулю, покраяну моркву і кмин. Посолити до смаку. Варити без покришки 20 мінут, або аж капуста звариться і мясо змякне.

Подавати з печеними картоплями.

Нова картопляна салата

Потрібно: 3 картоплини середньої величини,
2 яблука,
сок із цитрини,
кулак капарів,
2 ложки оливи,
1 мала ложочка цукру,
2—3 ложки білого вина.

Зварити картоплю, обібрати яблука, намочити кулак капарів у воді. Коли картопля прохолоне, покроїти її й яблука в пластинки. Капари вийняти з води, витиснути, вимішати разом і посолити. Окремо вимішати сок із цитрини з оливою і дрібкою цукру і тим скропити салату. При кінці полити салату двома-трьома ложками білого вина.

Січена телятина з яйцями

Потрібно на 6 осіб:
1 ф. телятини,
¼ ф. телячої печінки,
4 грінки білого хліба,
2 зубки часнику,
сіль, перець,
1 яйце,
2 ложки тертої булки,
3 ложки товщу,
3 твердо зварені яйця.

Телятину і печінку змолоти. Хліб намочити, обрізавши шкірку. Часник розтерти з сіллю. Додати одно яйце і добре виробити, щоб постала суцільна маса. Стільницю посипати булочкою, виложити мясо і розвести на прямокутник. Зварити твердо троє яєць, почистити і розкокроїти на пів. Уложити по середині мяса. Уформувати з мяса валок. Розігріти товщ і вложити мясо на гарячий. Пекти на 350° впродовж 30 хвилин, а на 300° 40—50 хвилин.

Подавати зимне, покраяне у скибки. До цього годиться хрін із яблуками.

ВИКАЗ ПОЖЕРТВ
на Фонд Музейної Фундації С. У. Канади від 1-го квітня до 1-го липня 1971.

Почерез центральну управу Союзу Українок:

Центральна управа — в св. пам'ять Анастазії Рурик	**$50.00**
Добр. О. Стратійчук — Сван Ривер, Ман.	**25.00**
Пані Леся Івасюк — Едмонтон, Алта.	**25.00**
Пані К. Сакалюк — Торонто, Онт.	**20.00**
Пані Докія Мандзюк, Торонто, Онт. (збірка)	**30.00**
Відділи:	
— Лесі Українки — Ст. Джулієн, Саск.	**50.00**
— Лесі Українки — Форт Френсис, Онт.	**25.00**
— Ольги Кобилянської — Гадсон Бей, Саск.	**10.00**
— Олени Пчілки — Мирнам, Алта.	**25.00**
— Олени Пчілки — Норт Бетелфорд, Саск.	**100.00**
— Ольги Кобилянської — Смоки Лейк, Олта.	**10.00**
— Ганни Барвінок — Монтреал, Квебек (збірка)	**155.40**
При Катедрі Св. Івана — Едмонтон, Алта.	**25.00**
— Укр. Греко-Прав. парафії Св. Андрія — Едмонтон, Алта.	**25.00**
— Торонто — північне, Онтаріо	**25.00**
Прямо до головного Музею в Саскатуні до 1-го липня 1971:	
Пров. Екзекутива С. У. Канади на Бр. Колюмбію	**50.00**
Пані Катерина Міськів — Едмонтон, Алта.	**50.00**
Пані Марія Мадюк — Саскатун, Саск., в св. пам'ять мужа Івана	**50.00**
Пані Докія Мандзюк — Торонто — в св. пам'ять Анастазії Рурик	**50.00**
Пані І. В. Шав., Торонто — в св. пам'ять Анастазії Рурик	**25.00**
Пані Марія Вакалюк — Ванкувер, Б. К.	**25.00**
Пані Павліна Клюкевич — Ванкувер, Б. К.	**25.00**
Пані Лелія Митрук — Ванкувер, Б. К.	**25.00**
Пані Євгенія Натишак, Мелфорт, Саск.	**10.00**
Пані Єва Кухта, Єлов Крік, Саск.	**10.00**

Дальше буде в наступному числі „Променя".

Марія Мадюк — заступаюча кор. секр.
Головного Музею С. У. Канади в Саскатуні.

Сердечна подяка всім жертводавцям!

Дальші пожертви просимо присилати прямо до Головного Музею на адресу:

U. W. A. C. Museum Foundation Fund
c/o Ukrainian Arts & Crafts Museum
1240 — Temperance St.
Saskatoon, Sask., Canada.

З ОКРУЖНОГО З'ЇЗДУ В СХІДНІЙ КАНАДІ

Заходом Східної Екзекутиви С.У.К. відбувся окружний з'їзд в неділю, 2-го травня, 1971 в Сарнії, Онтеріо. В з'їзді взяли участь дооколичні відділи, і члени інших складових організацій С.У.С.

З'їзд розпочався Богослуженням, яке відправив о. І. Крисфалусі в церкві Пресвятої Трійці. По Богослуженню відбулася Панахида за бувших членок С.У.К. По відправі усі пішли на спільний обід в церковній залі, що його приготовили членкині відділу С.У.К. ім. Доньки України в Сарнія.

Програму переводила пані Мирослава Телєга, голова Східної Екзекутиви С.У.К. — Секретарювала пані Іванна Іваночко, рекордова секретарка Східної Екзекутиви С.У.К. У програму увійшло проведення молитви отцем Крисфалусем: привітання делегаток та гостей і представленням головного стола.

Привіти зложили: Пані Новосад від відділу Союзу ім. Доньки України в Сарнії, пан Сава, голова церковної громади в Сарнії, о. Крисфалусі, настоятель У.Г.П.Ц. Пресвятої Трійці в Сарнії, пані Озмак від відділу ім. Лесі Українки в Брентфорд, пані Костинюк від відділу ім. Лесі Українки в Виндзор, пані Володченко від відділу ім. Княгині Ольги в Лондоні, пані Маковецька від відділу ім. Лесі Українки в Чадам, пані Михальчук від відділу ім. Г. Барвінок в Монтреалі. Голова Східної Екзекутиви, пані Телєга, також прочитала надісланий привіт від відділу ім. Софії Русової в Лонг Бренч.

Пожертви на організаційний фонд:

ВІДДІЛИ — ім. Доньки України, Сарнія — $10.00, ім. Лесі Українки, Брентфорд — $10.00, ім. Лесі Українки, Виндзор — $10, ім. Княгині Ольги, Лондон — $10, ім. Лесі Українки, Чадам — $10, ім. Г. Барвінок, Монтреал — $10, ім. Софія Русової, Лонг Бренч — $10.

Особисті пожертви зложили — Пан Завулик, Сарнія — $10, пані Комендат, Риджтовн — $10, пані Іванець, Брентфорд — $5, пані Костюк, Брентфорд — $5, пані Новосад, Сарнія — $5.

Під час з'їзду відбувся концерт, який складався з жіночого хору членок відділу ім. Лесі Українки у Виндзорі, під проводом пана Є. Цюра та акомпаніяменті двох бандуристів Євгена Метулинського і Петра Косика.

Головну промову виголосила пані Леся Хорош-Ґрегорі, голова С.У.К. Вона передала привіт від Високопреосвященного Владики Михаїла. У своїй обширній доповіді пані Хорош-Ґрегорі вияснила головні точки з Дорадчого Плянувальної Конференції С.У.С., яка відбулася в Саскатуні в лютім ц. р.

Кінцеве слово виголосила пані Іванна Римар, кореспонденційна секретарка Східної Екзекутиви С.У.К., зложивши подяку учасникам з'їзду. Східна Екзекутива передала пожертву в сумі $25.00 на церкву Пресвятої Трійці, Сарнія. При кінці з'їзду відбулася розігравка для Східн. Екзек. Жіноче т-во подало вечірню перекусу.

Загально, з'їзд залишив приємне враження на всіх присутніх. Передовсім подяка належиться Пані Хорош-Ґрегорі за її чутливі слова. Подяка о. Крисфалусому за відправлення панахиди. Рівночасно подяка хористам і бандуристам за мистецько виконані точки. Рівнож дякуємо членам Т.У.С. які активно причинилися. Найбільша подяка відділові в Сарнії що так щиро нас гостили і все допомогли приготовити на з'їзд.

З'їзд закінчувся відспіванням гимнів.

Іванна Іваночко, рек. секр.

ПАМ'ЯТНИК НАЙДОРОЖЧИМ

Складаю нев'янучий вінок нашій дорогій родині — братові, бл. п. Володимирові Українець, його дружині Марії, дітям — Юрчикові й Гані, які всі разом згинули в автомобілевій катастрофі 12 років тому в м. червні. Складаю вінки і нашим родичам — які відійшли від нас — тато, бл. п. Юрій Українець 1962 р., а мама, бл. п. Петруся Українець 1969 року — в їх світлу пам'ять складаю на журнал „Промінь" $10.00.

Марія Яцишин.

— — — — —

У першу річницю смерти нашого найдорожчого мужа, батька і дідуся, бл. п. Антона Кирилюка, який відійшов від нас 24 серпня 1970 р. в Галок, Мінн., складаю $10.00 на фонд журнала „Промінь", як нев'янучий вінок на могилу Антона Кирилюка. Хай пам'ять про нього живе між нами вічно.

Дружина Олека, діти і внуки.
Галок, Мінн., ЗДА.

— — — — —

Кладу нев'янучі квіти на могилу мого незабутнього мужа, бл. п. Якова, який упокоївся 5-го вересня 1961 року. Хай канадська земля буде йому пухом. На журнал „Промінь" складаю у свіжу пам'ять покійного $5.00.

Дружина Н. Ковалишин,
Пойнт Едвард, Онт.

— — — — —

З приводу смерти, бл. п. Парані Яремчук, відділ Союзу Українок при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні висловлює співчуття родині покійної і в той сам час складає на нев'янучий вінок $10.00 на журнал „Промінь".

За відділ — Наталка Мельничук, кор. секр.

— — — — —

В пам'ять Юліяна Стечишина, видатного громадського діяча, українського патріота, якого відхід відчуває болюче все українське суспільство в Канаді і поза нею, складаю замість квітів $10.00 на журнал „Промінь".

Анна Турчиняк, Алтікейн, Саск.

— — — — —

В пам'ять моїх дорогих родичів, батька — бл. п. Павла і мами — бл. п. Марії Колодій, замість вінків на їх дорогі могили складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дочка Надя Стратді, Бирлінгтон, Онт.

— — — — —

В першу річницю смерти моєї дорогої сестри, бл. п. Олени Кузик, яка відійшла від нас у вічність 22-го червня 1970 р., складаю на нев'янучий вінок в її світлу пам'ять $5.00 на журнал „Промінь".

Сестра Анна Симчич і родина,
Гефорд, Саск.

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу, бл. п. Юліяна Стечишина, в його світлу пам'ять складаємо на пресовий фонд журнала „Промінь" $10.00.

За відділ ім. О. Басарабової, Гефорд, Саск.
Анна Ткачук, реф.

— — — — —

Справляємо — в числі 7, на ст. 5-ій „На нев'янучий вінок" має бути — батько, бл. п. Іван Тихий, який упокоївся 1920 року і мати, бл. п. Марія Тиха, яка упокоїлась 1970 року.

Дочка Анна Хаба, Редвотер, Алта.

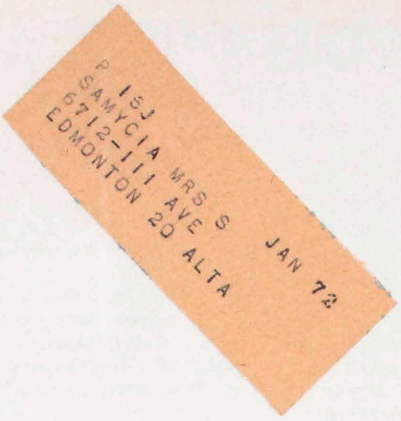

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Торонто, Онт. — Бувша голова жіночого товариства північного Торонта, пані Анна Євчук переслала жертву від товариства на пресовий фонд журнала $100.00 Допис про товариство на ст. 25.

Гамільтон, Онт. — Відділ ім. Лесі Українки, реф. Марія Пелепяк переслала $20.00 на відновлені передплати, також з нагоди свята Лесі Українки на пресовий фонд $50.00

Монтреал, Кв. — З нагоди відмічення 70-ліття з дня уродин пані Марії Гаврилюк, переведено збірку з чого пані Ярослава Береза переслала на прес. фонд $37.00

Геффорд, Саск. — Відділ ім. О. Басарабової, реф. А. Ткачук передплати й пожертви на нев'янучі вінки. Також, щоб придбати фінансову підтримку журналові пані Параня Сулятицька подарувала дві писанки, а пані Анна Ткачук Маковий торт на розігравку, з якої переслано на пресовий фонд $15.00

Лашін, Кв. — Відділ ім. княгині Ольги із збірки на похороннім обіді бл. п. Дмитра Лютака $15.00

Монтреал, Кве. — Відділ ім. Лесі Українки, пані М. Сенькус на пресовий фонд $15.00

Канора, Саск. — З приводу смерти, бл. п. Марії Свенарчук, муж покійної Андрій Свенарчук зложив на пресовий фонд ..... $15.00 Жертву переслав о. В. Бойчук.

Лондон, Онт. — З нагоди весільних поправин молодят, Миколи і Віри Жидовків переведено збірку з чого о. Н. Добрин переслав на пресовий фонд журнала $9.50

Калґари, Алта. — У першу річницю смерти, бл .п. Марії Кошман, о. М. Фик переслав із збірки на пресовий фонд $5.00

Вернон, Б. К. — Відділ ім. княгині Ольги, реф. О. Шумей переслала $15.00 на передплати і на нев'янучий вінок.

Ванкувер, Б. К. — Відділ ім. Л. Українки, реф. П. Ключкевич у місяці липні переслала $40.00 на відновлені передплати.

Едмонтон, Алта. — Відділ при катедрі Св. Івана, реф. Л. Голубіцька переслала $20.00, С. Пауш $10.00 на передплати.

Виндзор, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, реф. І. Римар $20.00 на відновлені передплати.

Реджайна, Саск. — Відділ Доньки України, Н. Зенчишин — $15.00 на передплати.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Пані С. Денисек — Тіодор, Саск., в пам'ять Ілени Кирстюк $10.00
Пані Йосифина Чепесюк — Тандер Бей, Онт. 10.00
Пані Н. Гречка — Ванкувер, Б. К. 5.00
Пані А. Павлюк — Давфин, Ман. 5.00
Пані Маріянна Луцак — Едмонтон, Алта. 5.00
Пані Евдокія Кіт — Велленд, Онт. 5.00
Пані Теодора Бурко — Кларксон, Онт. 5.00
Пані А. Момотюк — Виндзор, Онт. 5.00
Пан Петро Плекаво — Париж, Франція 5.00
Пані Марія Ковальчук — Вінніпеґ, Ман. 2.00
Пані В. Печарська — Вакав, Саск. 2.00
Пані Марія Яремій — Донвил, Онт. 2.00
Пані Марія Скварчук — Флин Флон, Ман. 2.00
Пані Т. Клемба — Лашін, Кве. 2.00
Пані А. Тимочко — Ошава, Онт. 2.00
Пані Софія Семенців — Ошава, Онт. 2.00

По $1.00 — Анна Карпів Монтреал; Марія Іванець — Лойдмистер, Саск.; С. Мицкан — Едмонтон; Е. Товстюк — Лашін, Кве.; М. Граб — Квейкертавн, Па.; П. Брикнер — Лос Енджеліс, Каліфорнія.

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Пані Ела Копан — Вернон, Б. К. **1**
Пані Ярослава Береза — Монтреал **1**
Пані О. Гавриш — Саскатун **1**

Зголосилися безпосередньо за журналом:

Пані Т. Гусак — Бімзвил, Онт.
Пані А. Лимар — Ванкувер, Б. К.
Пан Петро Плевако — Париж, Франція.

Щиро дякуємо всім тим, що працюють в користь журнала і всім жертводавцям.

ТИМ, ЩО ЛЮБЛЯТЬ ВИШИВАТИ

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

так називається книжка вишивок і стібів, написана в англійській мові. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, доріжок, рушничків з показником кольорів ниток. Є взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Ціна $4.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
620 Spadina Ave., Toronto 4, Ont.